Ն. 2647 — 1894 ՄԱՐՏ 13—14 ՔԱՇԱՐ—ՔԱՇԱՐ ԷՐԹԷՍԻ — 1311 ՌԱՄԱԶԱՆ 19 — ՕՆՈՒՆՃԸ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ.

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ.

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԽԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — جریدهٔ شرقیه

{صاحب امتیاز: جیوه‌لکیان}

ԱՊՈՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 ամսէ	6 ամսէ	3 ամսէ
Իսթամպօլ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
Թաշրա	200	» 100	»

Մեհրիւյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Իքինջի, Յիւճինջի վէ Յիւնջի սահիֆէ ղշ. 5
Դէօրտիւնճիւ սահիֆէ 11ի 10ք. հս. » 3
Մէքթուպլար նաֆիրայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունմայաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Թեամֆֆէր մէվատտ հապընտա կաղէթանըն սահիպ վէ մէսուլը
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ռուսիա վէ Ալէմանիա հիւքիւմէթլէրի արասընտա ագտ օլընան թիճարէթ ահտնամէսինին իմզալանմասը մինասէպէթիյլէ իմբէրաթօր Կիյէօմ հազրէթլէրի Ռուսիա սէֆարէթի էրքեանընտան պաղըլարընա նիշանլար իթա էյլէմիշ տիր։

—

Սէնէի հազըրէտէ Ինկիլթէրանըն ասաքիրը պահրիյէ վէ պէրրիյէսինէ մախսուս մէսարիֆը ֆէվգէլատէնին թէզքիրինտէն տօլայը, պիւտժէնին մէսարիֆ գըսմը 96,632,666 Ինկիլիզ լիրասընա պալիղ օլաճաղընտան, չիմտիյէ գատար Ինկիլթէրատա մէսարիֆը ումումիյէնին պու տէրէճէյի պուլմասը մէսպուգ տէյիլ տիր։

—

Ռուսիա աիլէի իմբէրաթօրիյէսինին Գըրըմա վուգու պուլաճագ օլան սէյահաթը հավանըն մուխալէֆէթինտէն նաշի ապրիլ այընա թէէխիր օլընմըշ տըր։

—

Աւսթրիա-Մաճարիսթան իմբէրաթօրը Ֆրանսուա Ժօզէֆ հազրէթլէրինին կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնիւ Ապազիայա միվասէլէթ իտէճէկի թէլէկրաֆ հավատիսինտէն տիր։

—

Պէլճիգա րէիսը վիւքէլասը Մ. Պէրնար վէ ատլիյէ նազըրը Մ. Լըժուրթի գրալա իսթիֆալարընը թագտիմ իթմիշ օլտըգլարընտան, գրալ իշպու իսթիֆալարը գապուլ իթմիշ իսէ տէ, սաիր վիւքէլալար մազամլարընտա գալաճագլարընը տէրմէյան էյլէմիշլէր տիր։

—

Մաճարիսթան մէշահիրինտէն օլուպ, կէչէն կիւն Իթալիանըն Թուրինօ չէհրինտէ վէֆաթ իտէն Լուի Գոսութըն ճէնազէսի զէվճէսի վէ քերիմէսի պէրապէր օլտըղը հալտէ կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնիւ չէհրը մէզքիւրտէն Բէշթայա նագլ իտիլէճէք տիր։ Բազար էրթէսի վէ սալը կիւնլէրի (պու կիւն վէ եարըն) ճէնազէ Թուրինօտըն Բրօթէսթան քիլիսէսինտէ թէշհիր օլընաճագ տըր։

Միւշարիւլէյհին վէֆաթընտա տաիր Մաճարիսթան Մէճլիսը մէպուսանը թարաֆընտան իթթիխազ օլընան գարար Մէճլիսը այանա թէպլիղ օլընմըշ տըր։

—

Ֆիլիբինի ատալարընտան պիրի պուլընան Մինտանօ ատասընտա պազը էհալի պինպաշը Սօրօնըն գումանտասը ալթընտաքի Սբանիօլ միւֆրէզէի ասքէրիյէսիյէ միւսատէմէ իթմիշ օլուպ, իշպու միւսատէմէտէ 200 քիշի վէֆաթ իթմիշ տիր։ Սբանիօլ ասքէրլէրինտէն եալընըզ պիր ասքէր վէֆաթ իտուպ, պիր գաչ քիշի տէ մէճրուհ օլմուշ տըր։

—

Սըրպիսթան հուտուտը իւզէրինտէ Պուլկարիսթան իլէ Սըրպիսթան հիւքիւմէթլէրի պէյնինտէ զուհուրա կէլէն վագայը թէսվիյէ վէ թանզիմ իթմէք իչիւն Սըրպիսթան հիւքիւմէթի թարաֆընտան պիր գօմիսիօնը մախսուսա թային խուլընմըշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՌԷՍՄԻ.—Տիւնքի բազար կիւնիւ ագչամը, Ալէմանիա սէֆիրը քէպիրի եասըլ. բրէնս տը Ռատօլին ճէնապլէրի Եըլտըզ սէրայը չէվքէթինթիմասընտա իֆթարտա պուլընմըշ չէրէֆի իլէ միւպահի օլուպ, պատէհու չայան պուլըրլան միւսաատէի Սէնիյէի հազրէթը Պատիչահի իւզէրինէ սուրէթը խուսուսիյէտէ հուզուրը չէվքէթմէվֆուրը հազրէթը Շեհինշահիտէ չէրէֆը միւսուլա նաիլ օլմուշ տըր։

—Մահքէմէի Թէմիզ Ճէզա տաիրէսի ազասընտան սէմուֆ. Հիւսէյին Համտի պէյ հազրէթլէրինէ պիր գըթա ալթըն իմթիյազ մէտալիասը իհսան պույըրլմըշ տըր։

—Իզմիր լիմանընտա տէմիր ամտըշ պուլընան Ռուսիանըն Պահըր Սէֆիտ ֆիլօսը գումանտանը ամիրալ Ավէլան՝ կէչէն կիւն պէօյիւք ինկիֆօրմասընը լապիս օլտուղը վէ մայէթինտէ էրքեանը հարպ գապըթանը իլէ 3 գըթա սէֆաինը հարպիյէնին գումանտանլարը վէ Իզմիրին Ռուս ժէնէրալ գօնսօլօսը իլէ գօնսօլօսխանէ թէրճէմանը պուլընտըղլարը հալտէ, հիւքիւմէթ գօնաղընա ազիմէթլէ վալիի վիլայէթ տէվլ. Հասան Ֆէհմի բաշա հազրէթլէրինէ լազըմէի զիյարէթի իյֆա էյլէմիշ, վէ մէրասիմի միւթատէ իլէ գապուլ օլունմըշ տըր։

Պիր միւտտէթ սօնրա վալի բաշա հազրէթլէրի տախի մայէթի մէմուրէյնի իլէ Իմբէր-Բօ․ Նէֆօ․ գըհլըընա ազիմէթլէ, ամիրալ ճէնապլէրինէ իատէի զիյարէթ էյլէմիշ տիր։

Վալի բաշա հազրէթլէրինի էրքեանը հարպիյէ գապըլթանը ներափվէն իւզէրինտէ վէ ամիրալ Ավէլան ներափվէն պաչընտա խիմթգակալ իլէ, մուսիգա թազըմը Համիտիյէ մարշընը թէրէննիւմ իթտիկի կիպի, 19 բարէ թօբ էնտախտըլայա տախի բասիմէի սէլամ իյֆա գըլընմըշ տըր։

Էրթէսի կիւն ամիրալ Ավէլան Իզմիր լիմանընտա տէմիր ամտըշ պուլունան Ինկիլիզ ֆիլօսընըն գումանտանը Լօրտ Սէյմուրը զիյարէթ իթմէքլէ՝ միւշարըլէյհ պիր գաչ սաաթ սօնրա իատէի զիյարէթ էյլէմիշ տիր։

—Բում Բաթրիգի րիւյթ. Նէօֆիթօս էֆ. հազրէթլէրի թարաֆընտան վէքիլ Եէրասիօս էֆ. Բաթրիգխանէնին Ֆրանսըզճա լիսան քեաթիպի Եանգօ Տանտայիտի էֆ. րէֆագաթըլայա տուն Ինկիլթէրա, Ֆրանսա, Ալէմանիա, Աւսթրիա, Իթալիա, Պէլճիգա վէ Նէտէրլանտ սէֆիրլէրինի զիյարէթլէ Բասգալեա եօրթուսընը թէպրիք իթմիշ տիր։

—Ալթընճը տէֆա օլմագ իւզրէ Բօմատա ինիգատ իտէճէք օլան սըհհիյէ գօնկրէսինէ, Տէվլէթը Ալիյէ թարաֆընտան մէմուր պուլըրլան հէյէթը Թըպպիյէ րէիսի տօգթօր Մէլինճէն՝ չէհրը մէզքիւրէ միւթէվէճճիհէն էվվէլքի կիւն չէհրիմիզտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

Մէզքիւր գօնկրէյէ պահրիյէ սըհհիյէ մէճլիսի թարաֆընտան գօյաղասը Աղիզ պէյ իլէ Ավրամ էֆ. մէմուր թային օլընմաղլա, մումաիլէյհիմանըն պիրգաչ կիւնէ գատար Բօմայա ազիմէթ իտէճէքլէրի իչիտիլմիշտիր։

—Տիւն Լանկա Բում քիլիսէսինտէ Իզմիտ վէ Կիւմիւշխանէ վէ Գարա Հիսարը Շարգի մէթրօբօլիթլէրի իճրաի ային իտէրէք, քիւլլիյէթլի խալգ հազըր օլտըղը հալտէ Ամֆիբօլիս էբիսգօբօսլըղընա ինթիխապ օլընան Բրօգօբիօս էֆ.նին էբիսգօբօսլըղ մէրասիմի իճրա օլընմըշ։

—Պէյրութտա միւթէատտիտ գաչէմ սահիպլէրի էթթիշտիրմիշ օլան պիր խանէտանա մէնսուպ Արապ իւտէպասընտան Նէճիպ Գիւսթանի էֆ.՝ պիր խայլի սէնէլէրտէն պէրու Արապճա պիր անսիքլօբէտի քիթապը թանզիմ իթմէքլէ մէշղուլ օլուպ, իշպու քիթապ 15 ճիլտտէն իպարէթ պուլընաճագ վէ թարիֆէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ քեաֆֆէի ֆիւնունու վէ սէնայի միւթէալլիգ մէպահիսը լուղէթ քիթապը կիպի էլիֆպա սըրասըյլա ճամի օլաճագ տըր։

Խըտիվը Մըսըր ֆէխամ տէվլ. Ապպաս բաշա հազրէթլէրի՝ սէյմը էտէպիյաթճա գըյմէթ միւֆիտ օլան էսէրը մէզքիւրըն նէշրինի պազու իտէրէք, վէ մուէլլիֆինին սէրվէթճէ բէգ էյի պիր հալտէ պուլընմատըղընը նազարը տիգգաթա ալարագ, մէզքիւր էսէրին իքմալի իչիւն թէշվիգաթը լազըմէտէ պուլընմըշ, վէ պու սայէտէ չիմտիյէ գատար 9 ճիլտի նէշր օլընմըշ տըր։

—Օսմանլը Պանգասընըն Լոնտրա չիւպէսի պիրինճի վէ իքինճի միւտիրլէրի, կէօրիւլէն լիւզում մէպնի թէպտիլ իտիլէրէք, պիրինճի միւտիրլիկէ Օսմանլը Պանգասընըն Սէլանիք չիւպէսի իքինճի միւտիրի Մ. Պարօցցի, վէ իքինճի միւտիրլիկէ տէ Մ. Տըրիւ թային իտիլմիշ, վէ պիրինճի միւտիրին վիւրուտունէ գատար, էնգարէտէ պուլընան պանգա միւֆէթթիշի Մ. Մալթաս մուվագգաթէն իյֆաի վէքեալէթ իթմէքտէ պուլընմըշ տըր։

—Կէչէնլէրտէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտուպ էսնաի րահտէ Պէյրութա օղրամըշ օլան բրէնս Գօմացցունըն չէրէֆինէ օլարագ, Սըրպիա գրալը Ալէքսանտր հազրէթլէրի թարաֆընտան քէշիտէ գըլընան զիյաֆէթտէ հազըր պուլընան Պէյրութ Օսմանլը սէֆիրի սաատ. Թէվֆիգ պէյ հազրէթլէրինէ Թագօվօ նիշանընըն 1 ինճի րիւթպէսինտէն պիր գըթասը իթա գըլընմըշ տըր։

—Տուլայինը Ումումիյէ Ֆրանսըզ տաիրէսի վէքիլի գումանտան Մ. Պէրժէ՝ եազընտա պիր զիյաֆէթ քէշիտէ իտէրէք, պունտա եալընըզ Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանընը հաիզ օլան զէվաթ հազըր պուլընաճաղը տըր։

—Պիր միւտտէթտէն պէրու Պէրլինտէ պուլընան Անատօլու չըմէնտօֆէրլէրի միւտիրը ումումիսի Մ. Ֆիլման կէլէճէք բէնճչէնպիհ կիւնիւ Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէճէք տիր։ Քէզա մէզքիւր գումբանեա մէմուրլարընտան Մ. Մաքէնզինին եարըն Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմէսինէ պէքլէնմէքտէ տիր։

—Լիվօրնօ Օսմանլը ֆախրի չէհպէնտէրի տօգթ. Եըամ պէյ իքի այ մէէզունիյէթլէ պու քէրրէ չէհրիմիզէ կէլմիշ տիր։

—Իթալիանըն Ֆիօրէնցա չէհրինտէ մուգիմ Ֆրանքինի ֆամիլեասընըն մալի օլուպ, Պէյօղլունտա վէ Պէօյիւքտէրէտէ պուլընան պազը էմլաքըն թօբտան վէ եա բարչա բարչա ֆիւրուխթը իչիւն Տէրսաատէթտէ մուգիմ Մ. Հիւպշնամ գաթա մէէզունիյէթը քեամիլէ իթա օլունմըշ տըր։

—Եէնիքէօյտէ վէֆաթ իտէն իքի քիշինին սէպէպը վէֆաթը գօլէրա օլտըղը՝ Եէնիքէօյտէ պուլընան ամէլիպա թարաֆընտան իթթիրաֆ օլունմաղլա, պիր հէյէթը թըպպիյէ մարիֆէթիյլէ պու պապտէ իճրաի թահգիգաթ օլունմասը լիւզումընը Սըհհիյէ [illegible] եազըյօր։

—Մէսաժըրի Մարիթիմ վաբօր գումբանեասընըն Տէրսաատէթ սէր աճէնտէսի Մ. Մարթէն Բալիէր՝ կէչէն բէնճչէնպիհ կիւնիւ մէզունէն Ֆրանսայա ազիմէթ իթտիկինտէն, աճէնթէ պաշ քեաթիպի Մ. Ժան Բալիէր՝ մումաիլէյհին գայմագամլըղ էմասընտա իյֆաի վէքեալէթ իտէճէք տիր։

—Շէհրիմիզտէ մաարուֆ օլան միւթէվէֆֆա Տավիտ Կլավանիյէնին մախտումը Մ. Կասպար Կլավանի վէֆաթ իտուպ, ճէնազէսի պու կիւն Պէյօղլունտա Միւխթանեան սուրէթտէ իճրա օլընմըշ տըր։

—Հէյպէլի ատատա քեաին Իւմը Իրահի (Ասսումբսիօնիսթլէրին) Բում մէքթէպինին հուգուգ մուալլիմլիկինէ Զաւիցցկերիատա Յահնիւը Ֆէննը հուգուգ իթմիշ օլան Գօնսթանթին Լօնչալիտի էֆ. թային օլընմըշ տըր։

—Ջաթալճա, Ամասիա վէ Գըրչէհրի սանճագլարը մէրքէզլէրինտէ պիրէր խաստէ միւլքի մէքթէպի թէէսիս վէ քիւշատը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պուլըընմըշ տըր։

—Եէնիճամիտէ գահվէճիլիք իթմէքտէ օլան Էօմէրին գահվէխանէսինէ էվվէլքի կէճէ պիր չախսը մէճհուլ կէլէրէք, պիր արալըգ ֆըրսաթ պուլըպ չէքմէճէսինտէն 600 ղրուշ միւթէճավիզ աղչէյի սըրգաթլա ֆիրար իթմիշ իսէ տէ, պիլախէրէ թութուլէն թէհարրիյաթտա մէրգումըն Գալաթա սաքինլէրինտէն սապըգալը Ավրամ օլտուղը անլաշըլարագ տէրտէսթ խուլնմըշտըր։

Քէզալիք Իթալիա թէպասընտան սապըգալը Թէրզի Գարլօ՝ կէչէն ճումա կիւնիւ Սանթա Մարիա քիլիսէսինտէ Գօսթինին իւզէրինտէն 8 լիրա գըյմէթինտէ պիր սաաթ վէ գօրտօնը սըրգաթ իթմիշ իսէ տէ, թութըլըպ տէրտէսթ օլընմըշ տըր։

—Պիր գաչ կիւն էվվէլ Իզմիտտէ Բում մանասթըրը ճիվարընտա վագը պէօճէքլիքտէ թիւթիւն գուրուլթմագտա պուլունան հաճի Ցակօրը պիր սուրէթլէ ֆաճիէտէ պօղմուշ օլան էշխասըտան 5 քիշի թահթը թէվգիֆէ ալընըպ, րէֆիգլէրի տախի թէհարրի գըլընմագտա պուլընտըղը Կօճաէլիտէն պիլտիրիլիյօր։

—Իզմիրտէ Շէրպէթճիլէր սօգաղընտա 22 եաշընտա պիր Բում տէլիգանլը քէնտի վալիտէսինի չիտտէթլէ թէրէնէլիպ վէֆաթընը մուճիպ օլմուշ տըր։

ՃԷՄԻՅԷԹԸ ԹԸՊՊԻՅԷ

Շէհրիմիզ Ճէմիյէթը Թըպպիյէսինին կէչէն ճումա կիւնքի իճթիմաընտա, Տօգթ. Զարգարեան էֆ. 12 եաշընտա պիր Իզմիրլի Էրմէնի չօճուղընը մէճլիսէ թագտիմ ու իրաէ իթմիշ տիր։ Պու չօճուգ՝ տիկէր 4 քիշի իլէ պէրապէր չէհրը մէզքիւրտէ պիր քէտի թարաֆընտան ըսըրըլմըշ օլմաղլա, պու քէտինին գուտուզ օլուպ օլմատըղը անլաշըլմագ իչիւն թապիպը մումաիլէյհ՝ կէրէք չօճուղը վէ կէրէք թէլէֆ խուլըմըշ քէտիյի գուտուզ խասթախանէսինէ իրսալ իտէճէկինի պիլպէյան, քէտիլէրտէ չօգլուգ գուտուզ օլմատըղընը տախի պու մինասէպէթլէ տէրմէյան էյլէմիշ իսէ տէ, Տօգթ. Բարտօ՝ քէտիտէ, քէօբէքտէ վէ գուրտտա գուտուզ հէպ պիր օլուպ, անճագ Բասթէօր ուսուլինտէ սուրէթը թէտավիլէրի ֆարգը օլտուղընը պէյան իթմիշ տիր։

Տօգթ. Լօղօթէթի՝ հէր ըսըրան հայվանը գուտուզ գանն իթմէք լազըմ կէլմէտիկինի, չիւնքի կէչէնտէ չօճուղըն պիրինի պիր քէօբէք ըսըրմըշ օլտուղընտան, մէզքիւր քէօբէք՝ գուտուզ գաննըյլա Թագսիմտէքի պայթար թէտավիխանէսինէ կէօթիւրիւլմիշ իսէ տէ, հայվանըն քէմալը սըհհէթ ու աֆիյէթ իւզրէ պուլընտըղը թէհագգուգ իթտիկինի, վէ պազըն տէ ըսըրան քէօբէքլէր էլէ կէչմէմիշ վէ գուտուզ օլտուգլարը անլաշըլամամըշ օլտուղը հալտէ, ըսըրտըգլարը ատամլարա գուտուզ աշըսը ամէլիյաթը իճրա իտիլտիքտէ, պունտան սուի նէթիյճէ հասըլ օլաճաղընտան գօրգտուղընը, վէ էօյլէ չիւպհէլի վուգուաթլարտա ամէլիյաթը մէզքիւրէտէն սարֆը նազար իթմէք տահա գիյասէ քեարը ագըլ օլաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։

Պունը միւթէագըպ Տօգթօր Սեզբոսեան էֆ. խտապէի քէլամ իտէրէք, Տօգթօր Լօղօթէթինին խտաասընը թաստիգ ու թէէյիտ իթմէք իչիւն Լօնտրատա պիր քէօբէքտէն ըսըրըլան պիր Ինկիլիզ իլէ ուշաղընըն հիքեայէսինի նագլ իթմիշ տիր։ Շէօյլէ քի, մէրգում Ինկիլիզ՝ քէնտիսի թէտավի իթտիրմէք իւզրէ Բասթէօր թէտավիխանէսինէ ազիմէթ իթմիշ, վէ լաքին ուշաղը մուխալէֆէթ իտուպ կիթմէմիշ տիր։ Ինկիլիզ՝ մուախխէրէն Լօնտրայա ավտէթ իթտիքտէ, գուտուզ իլլէթինին քեաֆֆէի ալէամէթլէրիյլէ վէֆաթ իթմիշ, վէ լաքին ուշաղը պիր չէյ օլմայըպ քէմալը սըհհէթ ու աֆիյէթլէ պէրհայաթ գալմըշտըր։

Տօգթօր Սեզբոսեան էֆ.՝ գուտուզ հայվանլարըն տիշլէրի րուպպալարտան կէչտիքտէ, իշպու րուպպալարըն վազը օլան թէէսիրի, եանի գուտուզ իլլէթինին գաբալըղը հազըրընտա Տօգթօր Զավիցիանօ իլէ հէմֆիքեար օլտուղլարընը պիլպէյան, գուրտլարտան՝ հիւգըլէրտէ, վէ քէօբէքլէրտէն՝ էլլէրտէ վազը օլան րուպպալարըն խարիճինտէ օլմագ իւզրէ, բանթալօն վէ սաիր րուպա իւզէրինտէն տիկէր հէր քէօբէք ըսըրըլընտա գուտուզլանան քիմսէլէրին էօլտիւքլէրի, վէ պինաէն ալէյհ րուպպալարըն գուտուզլըգ զէհիրինին թէէնէ կէճմէսինէ մանի օլտուղլարընը խտտաա իթմիշ տիր։

Սէր Թապիպը հազրէթը Շէհրիյարի Մավրօեէնի բաշա հազրէթլէրի՝ գուտուզ խասթալարընըն թէտավիսինէ տաիր պահս իտէրէք, Զօէրօս բաշանըն ճէմիյէթը Թըպպիյէյէ կէլմէտէնպէրի Մէքթէպը Թըպպիյէտէքի գուտուզ թէտավիխանէսի հազըրընտա մալիւմաթ ալընամատըղընը, վէ մէզքիւր թէտավիխանէտէքի ուսուլը միւտավաթը Մ. Բասթէօրին թահսին իթտիկինի, վէ էկէր Զօէրօս բաշա մէճլիստէ հազըր օլսա՝ Տօգթօր Զարգարեան էֆ.նին քէտիսինտէն չօգ պահս օլընաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Պանքէր Մ. Էվէնիրօ իլէ Թիւթիւն Րէժի միւտիրի Մ. Ֆօրնի վէ Թէմպէքի Րէժի միւտիրի Մ. տը Զօկէպ կէչէն բէնճչէնպիհ կիւնիւ ագտը իճթիմա իտէրէք, Թիւթիւն իմալի սէնատըընա իպրազը սուհուլէթ իթմէք վէ մէզքիւր նէպաթըն զէր օլունտըղը մէմալիքէ իյֆաի մուավէնէթ էյլէմէք իւզրէ «Ժէնէրալ Թօպագգօ Գօրբօրէշըն» նամընտա պիր չիրքէթին էսասընը վազ էյլէմիշլէր տիր։

ԻՖԼԱՍ

Սուրէթը իֆլասընտան տէֆաթիրլէ պահս օլունան Թիւլպէնտճի Թիւճճարը Տիրան էֆ. Ջիլճեանըն ալաճագլըլարը էվվէլքի կիւն ագտը իճթիմա իթմիշլէր տիր։

Պու պապտէ աէտ իթտիկիմիզ մալիւմաթա կէօրէ, մումաիլէյհին պուչլըճա ալաճագլըլարը իլէ միգտարը մաթլուպլարը պէրվէճհը աթի տիր։

	լիր.
Ֆէրտինեան Բօյօ գումբ.	1250
Միհրան Գ. Մուրատեան	1730
Միքայէլ Ցակօբեան	1050
Երուանդ Փափազեան	150
Քեռովբէ Ջիլճեան	270
Բարսեղ Ց. Սթանպօլլուեան	255
Սէմէրճեան, Տուտեան վէ Գում.	330
Պօղոս Գաբրիէլեան	150
Եօրկիատիս Ձավուշօղլու	100
Ց. Կ. Ե. Փափազեան	60
Խ. Մ. Էլիկիւզէլեան	110
Կրօնիկ, Կարապետ Փափազեան	200
Իսպիրօ	150
Է. Կիւմիւշճեան	40
Տամատեան Ս. վէ Ք.	60
Մկրտիչ Ալշըճեան	400
Մասեհ	90

Պունլարտան մաատա զէվաթը՝ մուխթէլիֆէնին 425 լիրա, վէ միւֆլիսը մէրգում Սամաթիա Սանուց Ընկերութիւննըն գանձապէտի օլմասընտան տօլայը մէզքիւր Ընկերութիւն պարասը օլուպ ֆաիզլէ քէնտիսինէ թէվտի իթտիկի 175 լիրա մաթլուպը օլտուղը թէհագգուգ իթմէքտէ տիր։

Պու պապտէ Սամաթիա Սանուց Ընկերութիւնը թարաֆընտան մաթպաամըզա վարիտ օլան թէպլիղնամէ տիր։

ՍԱՄԱԹԻՈՅ ՍԱՆՈՒՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ծանօթ վաճառատան մը մէջ՝ Ընկերութեանս պահեստի ունեցած 175 Օսմ. ոսկւոյ գումարին նկատմամբ թէեւ կորստեան տարաձայնութիւններ եղած են նոյն տան անձնկութեան պատճառաւ, սակայն կը փութամք ի պաշտօնէ ծանուցանել թէ նոյն գումարին գանձումն արդէն երաշխաւորեալ ըլլալով Ընկերութիւնս ամենադոյզն վնաս իսկ չը կրեր այս պարագային մէջ։

Զայս յայտարարելով յանդորրութիւն դայթակղեալ մտաց կը յուսալումք այս առթիւ թէ՝ որչափ ցարդ՝ յայտնեալ եւս յապահովիլ կը մնան Ընկերութեանս գոյքըն ու ստացուածքն։

Ս. Սահակեան Սանուց Ընկերութեան
Հիմնադիր Ժողովոյ
Վ. Ատենադպիր — Ատենապետ
Լեւոն Ց. Սարեան — Գարեգին Փափազեան
Սամաթիա
13 մարտ 1894

* *

Լոնտրանըն «Նիւ Ինկլիշ Պանգ օֆ Րիվըր Բլաթ» պանգասը՝ թաթիլը թէէտտիյաթ էյլէտիկինի իլան էյլէմիշ տիր։

* *

Պուտտան աթէբ այ էվվէլ 55000 լիրա աղըրլըղընտա իֆլաս էյլէտիկինի եազմըշ օլտուղըմուզ Ցակօբ էֆ. Շէրպէթճեան՝ Մահքէմէի Թիճարէթ իքինճի մէճլիսի ազասընտան իֆլասը մէզքիւր միւտ գօմիսէրճիյիզ. Աքիֆ պէյին բարօրթօսը վէ մահքէմէնին գարարը իւզէրինէ մուվագգաթէն հապս ու թէվգիֆ իտիլմիշ իսէ տէ, էվվէլքի կիւն թախլիյէի սէպիլի իճրա գըլընտըղը իշիտիլմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Երուսաղէմ Բաթրիգ վէքիլի մուավինի Երէցեան Գեր. Տ. Գէորգ վարդապետ՝ աթիւէն Ս. Երուսաղէմտէն Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմիշ օլմաղլա, Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինին էմրիյլէ Պէյօղլու Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսինէ մուվագգաթէն քարոգիչ նասպ օլընմըշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Լոնտրա 24 մարտ

Բէթէրսպուրկտան Տէյլի Նիւզ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, եազ մէվսիմինին սօնլարընտա Ռուսիա Չարը իլէ իմբէրաթօր Կիյօմ արասընտա պիր միւլագաթ վուգու պուլաճագ իսէ տէ, մահալը միւլագաթ հէնուզ թային օլընմամըշ տըր։

Բարիզ 24 մարտ

Սըհհիյէ գօնկրէսի՝ սօն իճթիմասընը ագտ իթմիշ օլուպ, թէքմիլ հէյէթճէ իճթիմա՝ ապրիլ 3ըտէ վուգու պուլաճագ տըր։

Պիր թիճարէթ մուգավէլէնամէսի ագտ օլունմագ իւզրէ Ֆրանսա իլէ Իթալիա արասընտա միւզաքէրաթ իճրասընա պաշլանմըշ օլտըղընա տաիր զուհուր իտէն հավատիս՝ նիմ րէսմի սուրէթտէ թէքզիպ օլունըյօր իսէ տէ, Ֆրանսանըն եագընտա պէօյլէ պիր թէշէպպիւսա թէգտիմինէ պուլունաճաղը միւհթէմիլ ատտօլունըյօր։

Ռոմա 23 մարտ

Բաբա՝ Լէհ բիսգօբօսլարընտա պիր թահրիրաթը ումումիյէ իրսալ իտէրէք, հիւքիւմտարանըն նուֆուզ ու հիւքիւմէթի ալէյհինտէ նասիհաթտա պուլընմամագ վէ րիֆահ ու սաատէթը ամմէնին հիւսնի մուհաֆազասընա չալըշմագ բաբալըղըն վէզաիֆը միւքէլլէֆէսինտէն պուլունտըղընը պէյան իլէ, րէհպանըն լէհինտէ պա մուգավէլէնամէ թէէմինաթ վագը օլտըղընը իխթար իթմէքտէ, վէ թէէմինաթը մէզքիւրէ խիլաֆընտա հարէքէթ վուգուընտա, րէհպանընը տօղրուտան տօղրույա Ռուսիա Չարընա մուրաճաաթ իթմէլէրինի թավսիյէ էյլէմէքտէ, վէ իմբէրաթօրը միւշարըլէյհին խասալը մէմտուհէ վէ ատալէթբէրվէրանէ իլէ մութթասըֆ պուլընտըղընը քէմալը մէտհ ու սէնա իլէ իլավէ մէզքեալ իթմէքտէտիր։

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Շըմէնտէֆէր Բէյաննէսի

Բումէլի չըմէնտօֆէր Թահվիլաթը բիյանգօսընըն 145 ինճի գուրասը՝ ապաֆ. ապրիլին 1 ինճի կիւնիւ քէշիտէ գըլընմասը մուգարրէր իտի իսէ տէ, էէվմը մէզքիւր բազարա թէսատիւֆ իթտիկինտէն, ապաֆ. մարտըն 31ինէ միւսատիֆ օլան ճումա էրթէսի կիւնիւ էօյլէյին Զարպխանէի Ամիրէտէ Օսմանլը Պանգասը մարիֆէթիյլէ քէշիտէ գըլընաճագ տըր։

(Եօրթու միւնասէպէթիյլէ Գալաթա պօրսասը պու կիւն գաբալը տըր։)

ՄԱՏՄԱԶԷԼ ՎԷ ՄԱՏԱՄ

ԴՐԶԼԱՐԴՆ ՍՈՒՐԷԹԴ ԹԷՐՊԻՅԷՍԻ ՀԱԶԳԸՆՏԱ ՊԱԶԸ ՄՈՒԹԱԼԷԱԹ

Թարիֆէ նիսայա վէրիլէն Թէրպիյէնին ախլէագ, վէ հաթթա՛ ճէմիյէթը մէտէնիյէնին Թէրագգըսը նոգթաի նազարընտան հայիզ պուլունտըղը պէօյլէ էհէմմիյէթ իյզահա միւհթաճ տէյիլ տիր։

Բիվայէթ օլընը քի՝ պէօյլէ Նաբօլէօն Ֆրանսա տախիլինտէ մէարիֆ իչիւն միւքէմմէլ պիր Թէշքիլաթ վիւճուտէ կէթիրտիքտէն սօնրա, պիր կիւն - իւլում վէ ֆիւնունա վուգուֆըյլա չէօհրէթ պուլմուշ օլան - Մատամ Գամբանա սուալ իթմիշ քի․

—Կէնճլէրիմիզին միւքէմմէլ Թէրպիյէ կէօրմէսի իչիւն մէքթէպլէր մէհսուս իմտիք, էհնի տէրս քիթապլարը Թէհլիֆ իմտիրիք, էլհասըլ իմքեան տախիլինտէ պուլունան հէր Թէտպիրի իթթիխազ էյլէտիք, հալպուքի հասըլ օլան նէթիյճէ հէնուզ մաթլուպա մուվաֆըգ տէյիլ տիր․ Էճէպ նէտէն ճիտտի պիր Թէրպիյէյէ մալիք օլմասը նէյէ՞ միւթէվագգըֆ տըր։

Մատամ Գամբանըն չու սուվալէ վէրտիկի ճէվապ մանէտար ճէվապ, անճագ պիր քէլիմէտէն իպարէթ պուլընմըշ տըր։

—ՎԱԼԻՏԷԼԷՐԷ։

***

Էվվէ՛թ, ճէմիյէթը պէչէրիյէտէ Թէրպիյէնին էն էսասլըսը վէ էն գուվվէթլի Թէէսիր պրագանը խանէտէ կէօրիւլէն Թէրպիյէ տիր քի, օնուն տա պաշլըճա միւրէպպիսի վալիտէ տիր։

Մէքթէպ՝ ինսանը պիլիմ խոճպիլիր․ իլմին ախլէագ իւզէրինէ պէօյլէ Թէէթէտուիւլէր հասըլ իթմէսի տէ իմքեան տախիլինտէ տիր․ Ֆագաթ ախլէագըն էսասը, սապավէթթէն եանի ինսան կէօզիւնի աչտըղը տագիգատան իթիպարէն կէօրիւլէն միսալլէր, վէ իչիտիլէն սէօզլէր իլէ Թէշէքքիւլ իտէր։

Ջօճուղըն եանընտա պէտէրտէն զիյատէ պուլընմագտա, վէ Թապիաթըն քէնտիսինէ Թէվտի իթտիկի վազիֆէլէր իգթիզասընճա, անընլա տահա սըգը միւնասէպէթը օլարագ, հէր հըսսընը վէ հէր մէյլինի անլամագտա օլան վալիտէ՝ քէնտի էվլատընըն էն պէօյլէ միւրէպպիսի տիր։ Ախլէագ նոգթաի նազարընտան վալիտէլէրին՝ քէնտի էվլատլարը իւզէրինէ Թէէսիրի էօյլէ պիր տէրէճէտէ տիր քի, էկէր օնլար էսասը ֆէնա գօյմուշլար իսէ, մէքթէպտէ վէրիլէն իյի Թէրպիյէնին պու չիւրիւք էսաս իւզէրինէ, ճէմիյէթը պէչէրիյէյէ ֆայտէլի պիր ազա եէթիշտիրէճէք սուրէթտէ գուվվէթլի պիր պինա գուրապիլմէսի բէք միւշքիլ, վէ ատէթա իմքեան խարիճինտէ տիր։

***

Շու միւթալէաթ իրաէ իտիյօր քի՝ գատընլարա վէրիլէն Թէրպիյէնին էսասը՝ անլէրին զէվճէ վէ վալիտէ սըֆաթըյլա իյֆա իտէճէկլէրի խըտէմաթա մուվաֆըգ օլմագ լազըմ կէլիր։

Աճապա վէրիլէն Թէրպիյէ պու մէշրէգտէ մի՞ տիր․

Պու պիր միւհիմմ մէսէլէ տիր քի՝ Թէտգիգի պիզի բէք ուզագա կէօթիւրէպիլիր։

Ֆագաթ պու միւհիմմ մէսէլէնին պիր չիւպհէսի հազգընտա պիր գաչ սէօզ սէօյլէմէք՝ պու պէնտին սատատընտա մուվաֆըգ պուլընտըղը կիպի, օգույանլարըմըզըն տախի ֆարատէտէն ղայրը խալի գալմասը մէյհուզ տըր։

Թապիաթտա հէր մախլուգըն պիր վազիֆէսի օլտըղը կիպի, ինսան ճընսընը Թէշքիլ իտէն գատըն իլէ էրքէյին տախի քէնտիլէրինէ մախսուս վազիֆէլէրի, վէ հայաթտա քէնտիլէրի իչիւն չըզըլմըշ պիրէր խաթթ վար տըր։

Գատընըն վազիֆէսի՝ զէվճէ վէ վալիտէ օլմագ, ախլէ Թէշքիլաթընտա զէվճինին էսասը սատաէթի, վէ խանէնին րահաթ վէ պէչաշէթինին րուհը մէսապէսինտէ պուլունմագ տըր։

Մատամ քի Թապիաթ՝ գատընա հայաթ տէնիլէն եօլճըլըգտա պու խաթթը կէօսթէրմիշ, վէ պու վազիֆէյի Թային էյլէմիշ տիր, օնա վէրիլէն Թէրպիյէ եօլէ գուվվէթլի պիր էսաս միւսթէնէտ պուլընմալը տըր քի, Թէքմիլ հայաթընտա հիւսնիւ ասարը կէօրիւլսին, վէ Թէճրիպէ սայէսինտէ կիթթիքճէ տահա զիյատէ գուվվէթ բէյտա իտէրէք, խըլգէթինէ գարըշմըշ ատաթ իտիլէպիլէճէք պիր հալտէ պուլունսըն։

***

Պու ֆիքրի պիր սէօզ իլէ իյզահ իթմէք իսթէտիկիմիզ հալտէ, տէյէպիլիրիզ քի՝ «մատմազէլ»է վէրիլէն Թէրպիյէ «մատամ»ը (եանի զէվճէյի) հազըրլայաճագ պիր հալտէ օլմալը տըր։

Խալսօտ—տիկէր պիր Թապիրլէ—«մատմազէլ»տէ կէօրիւլէն էվսաֆ՝ անը «մատամ»լըղա հազըրլամալը, վէ մատմազէլլիք հալինտէ կէօրիւլէն էյի հալ վէ խասսէլէր՝ մատամլըգտա տահա զիյատէ գուվվէթ վէ մէքեանէթ բէյտա էյլէմէլի տիր։

Շայանը Թէէսսիւֆ տիր քի պիզտէ պու հալին զըտտը միւշահէտէ իտիլմէքտէ տիր։

Ինսանըն Թէրպիյէսի հէնուզ բէք զայիֆ պուլընան Անատօլուն իչէրի մէմլէքէթլէրի միւսթէսնա ատտ իտիլէպիլիր․ Ֆագաթ նիսա Թայիֆէսինէ —վէլէվ կէօսթէրիշտէն իպարէթ օլսուն— գուվվէթլի պիր Թէրպիյէ վէրիլտիկի իտտիա իտիլէն էհլէրէտէ միւշահէտէ իտիլէն վուգուաթը էյինճ Թէէսուֆ իտինիզ․ Էգէր ֆամիլիալարտա բէք ղարիպ պիր հալ միւլահազէսինտէ պուլընաճագընըզ մուհագգագ տըր։

Դըզլարա Թէրպիյէ վէրմէկէ չալըշըլմագտա տըր։ Ֆագաթ պու Թէրպիյէ, անլէրին —վազիֆէլէրինի գուսուրսըզ իյֆայէ միւգթէտիր— զէվճէ վէ վալիտէ օլմալարը իչիւն տէյիլ տիր։ Զահիրի պիր կէօսթէրիչ իլէ անլէրին «մատամ»լըգ գօլայլըթմագ իչիւն տըր։

Վագըա «մատմազէլ»է վէրիլէն Թէրպիյէտէ անըն «մատամ» օլմասընա խըտմէթ իտիլմէք իսթէնիլիյօր․ Ֆագաթ ղայրէթ իտիլէն չէյ՝ զէվճէլիք վէ վալիտէլիք վազիֆէլէրինին հիւսնը իյֆասը տէյիլ տիր․ անճագ կէօզլէրի գամաշտըրըճը բարլագլըգ իլէ «մատամ» նամընըն իհրազընը Թէսհիլ էյլէմէք տիր։

Տիւքքեանճըլարըմըզ ֆէնա մալ էյի կէօսթէրմէքտէն եանի միւշթէրիյի ալտաթմագտան իպարէթ օլան էսկի ուսուլտէն չիմտիյէ գատար վազ կէչմէտիքլէրի կիպի, ֆամիլյալարըմըզա տախի հէր քէս քէնտի իւզէրինտէ —էսասէն հայիզ պուլընմատըղը— պիր չօգ էվսաֆըն վիւճուտինէ ինանտըրմագ իսթէմէքտէ տիր։

Ալտաթմագ ուսուլինին մուզիրր վէ անտէն իսթիֆատէ իւմիտ պուլընանըն մէնաֆիի հագիգիյէսինէ մուղայիր պուլընտըղընա հէնուզ գանաաթ հասըլ իթմէմիշ օլտըղըմըզտան իլէրի կէլէն պու հալ՝ գըզլարըմըզըն Թէրպիյէ վէ տէվլինտէ քէնտի Թէէսիրինի պաշգա չէյլէրտէն տահա զիյատէ իրաէ էյլէմէքտէ տիր։

***

Էկէր գըզլարըմըզա վէրիլէն Թէրպիյէ զէվճէյի վէ վալիտէյի հազըրլայաճագ պիր սուրէթտէ Թէրթիպ իտիլմիշ օլսա իտի, պիր գըզըն էվլէնմէսինի միւթէաքըպ, անըն գըզլըգ զէմանընտա կէօրիւլէն (խալսօտ ֆարզ իտիլէն) էվսաֆը տահա զիյատէ գուվվէթլէնմէք, վէ քէնտի ասարընը քէմալը գուվվէթլէ կէօսթէրմէք լազըմ կէլիր իտի․ Ջիրա գըզ իչիւն հայաթտա քէնտի իգթիզասը վէ Թապիաթընը կէօսթէրէճէք ալէմ զէվճէլիք ալէմի տիր․ Գըզ էվլէնտիքտէն սօնրա ֆամիլիա Թէշքիլաթընտա միւհիմմ պիր մէվգի վէ պիր վազիֆէ սահիպի օլմագտա տըր քի, պիւթիւն կէօրտիւկի Թէրպիյէ պու մէվգիի իհրազ վէ պու վազիֆէյի իյֆասընա կէօրէ իսթիֆատէ իտիլմիշ օլմալը տըր։

Հէր չէյտէ իւմիտ իտիլէն պուլընմագ Թապիի տիր․ Ֆագաթ քէսէլ Թիպպարըյլա էկէր տիրգագ իտիլէճէք իսէ, կէօրիւլիւր քի պիզտէ «մատմազէլ»տէն հալ «մատամ»լըղա, խալսօտ «մատմազէլ»լիք միւտտէթինտէ իպրազ օլունան էվսաֆըն տահա գուվվէթլի սուրէթտէ իրաէ ու իսպաթը տէյիլ տիր։

Պիզտէ անըն զըտտը «մատմազէլ»լիք զէմանընտաքի ահվալի իլէ «մատամ»լըգ զէմանընտաքի ահվալի արասընտա եօլլէ պէօյլէ ֆարգլար կէօրիւլմէքտէ տիր քի, ինսան այնի չախսը օլտըղընա ինանմագ խուսուսընտա պիլէ միւշքիլաթ չէքէր։ Գըզ պիլմէկ Թէրպիյէսինի մահզա պիր տէլիգանլըյա խօշ կէօրիւնիւպ «մատամ» նամընը Թահսըլ իթմէք իչիւն վէրիլմիշ պիր չէյ ատտ էյլէմէքտէ տիր։ Զէվճէ օլմալըյլա պէրապէր ասըլ վազիֆէլէրինին իյֆասը զէմանը հիւլուլ իթտիկի հալտէ քէնտիսի պիլաքիս արթըգ մագսատը հասըլ օլմուշ օլտըղը, վէ —պինաէնալէյհ— հուսուլը մագսատտէն իսթիֆատէ էյլէմէք զէմանը կէլտիկի իթիգատընտա պուլունմագտա տըր։ Էվլիլիք զէմանընա գատար կէչիրտիկի էօմր էվլիլիք վազիֆէլէրինի հիւսնը իյֆա իթմէք իչիւն պիր հազըրլըգ հիւքմինտէ պուլընըրտը հալտէ գըզ պու ասըլ կեանիսինի նազարը իթիպարա ալմամագտա տըր։ Գըզլըգ էօմրինի կէօսթէրիշլի իւլիւսնէ պաշլամագ իչիւն —Թապիի օլմաղը իչիւն— քէնտիսինի սըգտըրմըշ տըր։ Էվլէնտէսի իւզէրինէ, արթըգ ալէմի ալաթմագտա լիւզում կէօրմէմէքտէ տիր։ Ջէօզլէմէզ պիր պազ՝ գօճա տէնիլէն մախլուգը քէնտիսինէ պաղլամըշ տըր․ արթըգ հալաթտան իսթիֆատէ զէմանը կէլմիշ տիր։

***

Վագթիյլա միւրայինին պիրի՝ «լիսան (խախօտ տիլ) ինսանա հաղիգաթը սէօյլէմէմէք իչիւն վէրիլմիշ տիր» տէմիշ տիր։

Զանն իտէրսին քի, գըզլարա վէրիլէն Թէրպիյէ տէ ֆիքիրլաթտա էսէր կէօսթէրմէմէք իչիւն վէրիլմէքտէ տիր։

Դըզ՝ էվլէնմէսինի միւթէագըպ էհնի պիր մախլուգ տըր․ սիւսիւ սէվմէյէ կէօրիւնէն՝ սիւսիւ վէ զիյնէթի սէվմէքտէ, էյլէնճէլէրտէն խօշլանմագ ատտ իտիլէն՝ հէր էյլէնճէյէ էն էվվէլ քէնտիսի գօշմագտա, ազ սէօզ սէօյլէյէն՝ պօշպօղազլըգտան քէնտիսինի ալամամագտա, էլհասըլ «մատմազէլ»լիկին էվսաֆընտան հէման հիչ պիրի գալմամագտա տըր։

Սախթէ ճիլվալար կիթմիշ տիր․ չիմտի ասըլ Թէրպիյէնին տէրէճէսի (խալսօտ Թէրպիյէնին ատէմը վիւճուտը) քէնտի ասարընը կէօսթէրմէքտէ տիր։ Վէ չայանը Թէէսսիւֆ տիր քի, կէօրիւլէն էսէրլէր՝ իգտիտարլարըն Թէզայիւտինէ խըտմէթ իտէճէք սուրէթտէ տէյիլ տիր։

Ախլէագա վէ եաշամանըն Թարզընա ախտ չէյլէրտէ, հէր գատընտա պաշգա պիր հալ կէօրիւնմէսի Թապիի օլտուղընտան, պու իյզահ իթտիկիմիզ հալին իսպաթը իչիւն տէլիլլէր կէօսթէրմէք միւշքիլ տիր։

Ֆագաթ, սըրֆ Թահսիլ վէ Թէրպիյէյէ ախտ ումուրտա՝ պու հալին բէք չօգ նիմունէլէրի միւշահէտէ օլընմագտա տըր։

Մէսէլա, Սթամպօլտա եիւզլէրճէ գըզլար վար տըր քի, էվլէնմէտէն էվվէլ ֆէվգէլատէ մէհարէթլէ բիանօ չալտըգլարը իչիւն կէօրիւլմիշ վէ կէօրիւլմիշ տիր։ Պունլարտան աճապա գաչը՝ էվլէնտիքտէն սօնրա տա մուզիգա մէրագընտա սպաթ կէօսթէրմիշլէր տիր։ Պիլաքիս, 100տէ 99ընըն՝ էվլէնմէսիյլէ պէրապէր բիանօյը գարայօլա պիր տահա աչմատըղը՝ միսալլէր իլէ իսպաթը միւմքին չէյլէրտէն տէյի՞լ մի տիր։

Տիկէր պիր գըզ՝ պիչմէք վէ տիքմէքտէ ֆէվգէլատէ մէհարէթի օլմագ վէ մօտիսթրալարա Թաշ չըգարըրճասընա կուսթօ սահիպի պուլունմագըյլա չէօհրէթ գազանըր։

Թապիի տիր քի, գըզլըգընտա իսթիֆատէ իթտիկի պու մէհարէթտէն՝ էվլէնմէսինտէն սօնրա տա իսթիֆատէ էյլէմէսի լազըմ կէլիր իտի․ Հալ պու քի վուգուաթ էօյլէ չըգմագ․ պիլաքիս օ գըզ՝ էվլէնմէսի իւզէրինէ, էն ուֆագ պիր իչինի պիլէ մօտիսթրայա վէ տիքիճիյէ վէրմէկէ պաշլար։

Էվ իտարէսինէ, իգթիսատա, Թէսսէրրուֆա ատտ չէյլէրտէ տախի պէօյլէ միսալլէր հայլէ միւշահէտէ օլընմագտա տըր։

Աճապա պու միսալլէրի բիանօյա խալսօտ տիքիշ պիչմէկէ պէօյլէ պիր էհէմմիյէթ վէրտիկիմիզ իչի՞ն մի իրաէ էյլէտիք։

Խայըր․ անլէրին իրաէսի իլէ գըզլարըմըզա վէրիլէն Թէրպիյէնին հալթա էյլէնճէյէ, վէ Թապիի մէրագա ատտ չէյլէրտէ պիլէ սախթէլիք օլտուղընը կէօսթէրմէք իսթէտիք։

Մէսէլէ՝ Թէրպիյէնին էսասընտա տըր։

Բիանօ կիպի նիհայէթ պիր էյլէնճէնին՝ րուհըն պիր գըտասընտէն իպարէթ օլան պիր չէյէ պիր սախթէքարլըգ կիպի, եանի պիր կէնճ՝ մուզիգայը սէվտիկի իչիւն տէյիլ, «մօտա» իչիւն օնտան մէյլ բէյտա իտէր իսէ, ախլէագ վէ տահա պիւ չէյլէրտէ արթըգ նէ՞ ֆէնալըգլար վուգու պուլմազ։

Թէրպիյէնին իլք չարթը՝ ճիտտի օլմագ վէ խիւլուսա միւսթէնէտ պուլընմագ տըր։ Խիւլուսա միւսթէնէտ պուլընմայան, եանի սախթէ օլան պիր Թէրպիյէ՝ Թէրպիյէսիզլիք, վէ հաթթա Թէրպիյէսիզլիքտէն տահա ֆէնա պիր չէյ՝ ախլաքսըզլըգ տըր։

Գըզլարըմըզա վէրիլէն Թէրպիյէնին կէօսթէրիշտէն իպարէթ պուլունմասը՝ մէվճուտ ֆամիլիա Թէշքիլաթընըն գամաֆա մէսինին պաշլըճա սէպէպլէրինտէն պիրի օլուպ, պունըն մէսուլիյէթի տէ պաշլըճա պէտէր վէ վալիտէլէրէ Թէրէթթիւպ էյլէմէքտէ տիր։

Պիզտէ գըզլարըն Թէրպիյէսինի ֆէնա վէ գէօսթէրիշլի գայրէթ օլընմագտա տըր։ Պու ուսուլ եանլըշ տըր։ Մահաւտ վէ ֆագաթ ճէհալէթ օլան պիր Թէրպիյէ՝ վասըլ վէ ֆագաթ էսասլը օլան Թէրպիյէյէ միւրաճճահ տըր։ Պու ըլաճհանը անլայամամըշ կիպի գըզլարըմըզըն Թէրպիյէսինտէ էսասլը պիր Թէպէտտիւլ հուսուլէ կէթիրմէք լիւզումընը Թագտիր իտէճէկլէրիզ մուհագգագ տըր։

***

Ախլէագիյունտան (...) պիրի՝ «պիր գատընա հաթթա պիր կիւլ իլէ վուրմայընըզ» տէմիշ տիր։ Պէր գատըն իչիւն տօղրու օլան պու սէօզ՝ ումումի օլարագ տօղրու տըր։

Պիր կազէթա մուհարրիրի՝ պիր ճէրրահ կիպի եարալարը կէօսթէրմէկէ վէ անլէրին էն տէրին նօգթալարընը նազարը տիգգաթա արզ էյլէմէկէ մէճպուր տըր։ Ֆագաթ, խուսուսիյլէ նիսա Թայիֆէսինէ ատտ սէօզլէրտէ պիւթիւն ումումիյէթ վէրմէք տահա խաթա տըր։

Տէրմէյան իթտիկիմիզ միւթալէաթտան «ումում գըզլարըմըզ իւզէրինտէ կէօրիւլէն էվսաֆ սախթէ տըր» կիպի պիր նէթիճէ չըգարըլմասըն։ Իսթիսնալար բէք չօգ տիր․ վէ պու իսթիսնալարըն [illegible]։ Պիզ պու սատէ պիր վագըայէ, ուսուլի Թէրպիյէնին ֆէնալըգընա իշարէթ իթմէք իսթէտիք։ Պունըն պէյանը իսէ պիր վազիֆէ իտի։

Գ. Ս.

ԹԵՒՃԻՀԱԹ

Մագամը միւնիֆ իւլէա Սալթանաթը Սէնիյէ աէվվել իտմէթ․ գատըն էֆ. հազրէթլէրինին քէթխիւտասը սաատ. Սախա պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ՝ հիւսնիւ խըտմէթինէ մէյանի Թէրֆիէն րիւթպէի ուլա սընֆը էվվէլի Թէվճիհ,

Գասթա վիլայէթինտէ Սուգ իւլ Շույուխ գազասը գայմագամլըղը՝ Լահիյէ գայմագամը սաատ Հասան Իլմի էֆ.յէ,

Վիլայէթը միւշարիլէյհա տախիլինտէ Շաթրա գազասը գայմագամլըղը Հայ գայմագամը սաատ Խուրշիտ էֆ.յէ Թէֆվիզ պույրուլմըշ տըր։

***

ՆԻՇԱՆ

Հիւսնը խըտմէթ վէ սատագաթ վէ ղայրէթինէ մէյանի, սէրխավէրը հազրէթը Շէհրիյարի ֆէրիգ սաատ․ Մէհմէթ բաշա հազրէթլէրինէ մուրասսա Մէճիտի նիշանը զիշանը,

Իսմայիլ սանիի հազրէթը Շէհրիյարի ֆագ. Հաֆըզ Իսմայիլ էֆ. հազրէթլէրինէ՝ հիւսնի խըտմէթ վէ լիյագաթը ճիհէթիյլէ Թէպտիլէն Զնճի րիւթպէտէն Մէճիտի,

Եավէրանը հազրէթը Շէհրիյարիտէն վէ պահրիյէ միրլիվալարընտան սաատ․ Սըրըֆ բաշայա՝ հիւսնի խըտմէթ վէ էնիսէթի ճիհէթիյլէ Թէպտիլէն Զնճի րիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիշանըլարը իհսան վէ ինհամ պույրուլմըշ տըր։

ԱՃՎԱԼԸ ՍԸՀՀԻՅԷ ՎԷ ԳՕԼԷՐԱ

ՐԷՍՄԻ

Կէչէն ճումաա կիւնինտէն ճումաա էրթէսի կիւնինէ գատար, չէհրիմիզտէ գօլէրատան 7 վուգուաթ վէ եսկի միւսապլարտան 2 վէֆիյաթ օլմուշ տըր։

Եէնի վուգուաթ

Գասըմ Բաշատա Ցէրէ պօյունտա գունտուրաճը Եօվհաննէս, Իմին ճամիի ճիվարընտա սաքին տուվարճը Բանտէլի, Թարապեա գարագօլխանէսի ժանտարմա էֆրատընտան Օսման, Ճիպալի իսքէլէսինտէ գայըգճը Սթամաթ, Լանկատա սիւրիճի Եանի, Պէյօղլունտա Թագսիմտէ Զուգուր Չէշմէտէ Ֆրանգօ, Թարապեատա Սու եօլճը մահալլէսինտէ Գաժինա։

Եսկի միւսապլարտան Թարապեատա Վալիտէ Չէշմէսի սօգաղընտա սաքին Էրազիա վէ Պէյօղլունտա Գուլէ տիպինտէ Ժօզէֆինա պինթը Գօրճօ վէֆաթ իթմիշլէր տիր։

***

Բէզա էվվէլքի ճումաա էրթէսի կիւնինտէն տիւնքի բազար կիւնինէ գատար չէհրիմիզտէ 6 եէնի վուգուաթ վէ 2սի եսկի խասթալարտան օլարագ 3 վէֆիյաթ վուգու պուլմըշ տըր։

Եէնի վուգուաթ

Գուրու Չէշմէտէ պագգալ Մաթիոս վէ էշէ Բրօսփօնէ, Պէշիքթաշտա Ակարս Ակա մահալլէսինտէ Կիւլանի, Թօբխանէտէ Զուգուրճուման ճատտէսինտէ Բարաշքէվա, Իսկիւտարտա Եէնիմահալլէտէ Եիւսուֆ, Ակապ Գաբուսընտա Հէլվաճը Խալիլ, Գալաթատա Քէմէր Ալթընտա Թիւթիւնճի Ավրամ։

Իսքի միւսապլարտան Պէշիքթաշտա սաքին Գիւլանթի Նամ գատըն իլէ՝ եսկի միւսապլարտան Պէյօղլունտա Սգօրտէլիա մահալլէսինտէ սաքին Աննա, վէ Գալաթատա Մումխանէ ճատտէսինտէ սաքին Օվինիա վէֆաթ իթմիշլէր տիր։

***

Շու կիւնլէրտէ գօլէրանըն չէհրիմիզտէ եէվմիյէ 7-8 վուգուաթ իլէ կէօրիւնէրէք, սաիրէի սիրայէթինի Թէվսի իթմէտիկի՝ նէչր օլընան րէսմի ճէտվէլլէրտէն անլաշըլըյօր։

Թ. Հ... կազէթասը չու հալին էհալիմիզին էսասը սըհհիյէսինի Թէվէսսիւլ իթմէտիքլէրինտէն նէչէթ էյլէտիկինի եազարագ, «պալուսուա Խրիսթիյանլարըն բէրհիզատ պուլունմալարը հասեպիյլէ չիյ չիյ միտէա, ամիրիտա, թարագ, սալաթա կիպի հայվանաթ եէմէկլէրի մէրթէպէի Թէհաչգգուգա վարտըղընտան, հիւքմէթ վէ պիլաէսէ էհալինին իգտասընը սըհհէթ ճույանէսինի հիւքմէնիզ պրագմագտա տըր» տէյօր։

***

Ախիրէն Թրապիզօնտա գուհուր

)(49)(

ՌՕՏԻԼ ԻՏԱՐԷԽԱՆԷՍԻ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ — ԺՕԼՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ — ԱՆՏՕՆ ԱԼԻՔ

Պու քիւչիւք սալօնտա Իւրսիւլ՝ Ռօտիլէ խիթապէն .—Դայէթ եավաշ եիւրիւ Գարօնըն նէօպէթի կէլմիշ տիր, պու ագշամ բէք րահաթսըզ իտի. մէմուլ իթմէմ քի ույումուշ օլսուն.

—Շու գարօնըն արգասընտա՞ մը եաթըյօր.

Իւրսիւլ պիր իչարէթլէ եօլլէ օլտուղընը անլաթտը.

Իւրսիւլ Ռընօնըն պու Թավսիյէսի պիւսպիւթիւն լիւզումսըզ իտի, զիրա Ռօտիլ եիւրիւտիւկի զէման հիչ սէս չըգարմամագըրըն եիւրիւմէյէ ալըշմըշ օլան ճանիլէրտէն պիրի իտի.

Ռօտիլ իլէ Իւրսիւլ իւչ օտատան իպարէթ օլան վէ ղայէթ չաշաա վէ տէպտէպէ իլէ մէֆրուշ պուլընան տաիրէյէ կիրտիլէր. հիչ պիր էվտէ հիչ պիր տաիրէ միւտիրինէ պէօյլէ պիր տաիրէ Թախսիս օլունմամըշ տըր. Պու տաիրէյէ կիրէն՝ էվ սահիպինէ տաիրէսի օտալըղընը Թէրհալ հիւքմ իտէր.

Տաիրէնին էն սօն օտասընըն Թա օրթասընտա եուվարլագ պիր մասա վէ մասանըն իւզէրինտէ տէ պիւթիւն Թէֆէրրիւաթ եէմէք Թագըմը վար իտի. Տահա քիւչիւք պաշգա պիր մասանըն իւզէրինէ տէ միւթէնէվվի պիչիմտէ պիր չօգ չիշէլէր տուրմագտա իտի.

Ռօտիլ չիշէլէրէ պաթթիւ նազար էյլէյէրէք պէյանը մէմնունիյէթ էյլէտի.

Իւրսիւլ .—Պու չարապլար՝ Գարօնըն տէքօրընըն էն ալէա չարապլարընտան տըր, ղավալը ատամ պիր վագթ ղայէթ Թէմիզ պօղազ պիր քիմսէ իտի. պու չարապլարըն էն եէնիսի գըրգ սէնէլիք տիր. Պու ագշամքի սուրէ տէ Ռօտիլմին, զէվճէմ օլաճագ կէօզիւմին Նուրու Ռօտիլմին բրէնսլէրէ լայըգ օլան չարապլարտան իչմէչինի արզու իթտիմ.

—Իւրսիւլ, չէնին միւլին եօգ տըր. սէն պանա տէյիլ, ճիհանըն էն չէնկին էն գըյմէթլի էն կիւզէլ բրէնսլէրինէ լայըգ պիր մէլէք սին.

Ռօտիլին պու միւտահիսին սէօզլէրի Իւրսիւլի պայըլաճագ տէրէճէլէրէ գատար կէթիրիւպ .—Պէնիմ ինտիմտէ էն զիյատէ գըյմէթ օլան չէյ սէնին աշգ ու մուհապպէթին տիր, Ռօտիլ.

—Պէն մահզա սէնին իչիւն եաշամագտայըմ, Իւրսիւլ. էճտատըմըն րուհլարը չահիտ օլսուն քի սէնսիզ պէնիմ իչիւն տիրիլիք եօգ տիր.

—Ա՜հ, Ռօտիլ, սէնտէքի սէմահաթ, հիւսնիւ ճէմալ վէ նէզաքէթէ քի՞մ մուգավէմէթ իտէպիլիր.

Ռօտիլ ագշամտան լայըգը վէճհ իւզրէ Թաամ իթմէմիչ օլտուղընտան, սէօզիւ գըսաա գաղըշլայըպ պիր էյիճէ գարնըը տօյուրմաղա գարար վէրտի.—Հայտը մասանըն պաշընա կէչէլիմ. Պիր Թարաֆտան էկլէնիրիզ էր վէ տիկէր Թարաֆտան տա աշգ ու սէվտամըզըն պահսը իտէրիզ.

—Ռօտիլ, չու քէյֆլիքտէն ալ. տամաղընտա ույար տէյու մէմուլ իտէրիմ.

—Պէն հէպսինին կէօյնիւնի խօշ իտէրիմ, սէն քէյֆինէ պագ.

—Հէլէ չու Սըրանիա չարապը եօ՞գ մը, պիր գատէհի ինսանա Թազէ հայաթ վէրիր.

—Աչգըմըզա, Իւրսիւլ.

—Ինչալլահ եագընտա պիւսպիւթիւն պիրիպիրիմիզէ գավուչուրուզ.

Ճանի Ռօտիլ գատէհինի մասանըն իւզէրինէ գօյուպ .—Ինչալլահ գավուչուրուզ, լաքին պու գավուչմագ մէսէլէսի տէ կիւնտէն կիւնէ կէրի գալըյօր տա օնա Թէէսսիւֆ իտիյօրըմ. կէօզիմ եօլտա գալտը. Պիլիրսին քի Գարօն սաղ օլտուգճա էվլէնմէյէ իմքեան եօգ տըր.

Իւրսիւլիւն եիւզինտէ հիզմէթքեար պիր մէմնունիյէթ պէյտա օլտու, պաշընը Ռօտիլէ Թէվճիհ իտէրէք Թէպէսսիւմ իլէ պագտը, պիր սէօզ սէօյլէմէտի քի,

(Տէվ—ը)

իտէն գոլէրա հասէպիյյէ, չէհրը մէզքիւրտէ պուլընան մէքթէպը իտատի պինասը խասթախանէ իթթիխազ իտիլմիչ իքէն, պու քէրրէ գոլէրանըն մինտէֆի օլմասը իւզէրինէ, մէքթէպը մէզքիւր տախլիյէն վէ խարիճէն թիւթհիւրէնիւպ (թէմիզլէնէրէք քիւչատ իտիլմիչ օլտուղը մահալլինտէն իշար օլընմըշ տըր։

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ ՎԷՖԻՑԱԹ

Մարտըն 5ինճի կիւնիւնտէն 11նճի կիւնիւնէ գատար, Տէրսաատէթ վէ ծիվարընտա պիր հաֆթա զարֆընտա հէր նէվ խասթալըգլարտան վուգուա կէլէն վէֆիյաթըն միգտարը պէրվէճհը աթի տըր.

	էրքէք	գատըն
Իսլամ	62	91
Խրիսթիյան	61	40
Եահուտի	7	6
	130	137

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԹԻՃԱՐԷԹ ՕՏԱՍԸ

Տէրսաատէթ Թիճարէթ վէ Զըրաաթ վէ Սէնայի Օտասը ազասընտան պէրմուճիպը նիզամ թէչտիլ վէ իխրաճ օլընաճագ զէվաթըն էնէրինէ տիւկէրլէրինին ինթիխապը իչիւն, ինթիխապ էնճիւմէնի կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նազըրը տէվլ. Հիւսէյին Թէվֆիգ բաշա հազրէթլէրինին րիյասէթի (Ժահթ)ընտա ագտը իճթիմա իթմիչ տիր։

Թիճարէթ Օտասը նիզամնամէի տախլիյէսին Յընճի մատտէսի մուճիպինճէ, մէզքիւր ինթիխապ էնճիւմէնի 10ը Նէզարէթ վէ 10ը Օտա թարաֆընտան թային օլընան 20 ինթիխապըճըտան իպարէթ օլտուղը մալիւմ տիր։

Նէզարէթ թարաֆընտան թային օլընան ինթիխապըճըլար պէր վէճհը աթի տիր.

Պանգը Օսմանի, Տէրսաատէթ Պանգասը, Միթիլլի Պանգասը, (Իշպու պանգալար թարաֆընտան միւրախխասլարը պիրի հազըր պուլընմամըշ տըր) Ռոնտրգատէ աթիւֆ Ալիֆ էֆ. հազրէթլէրի իլէ Թանըթմիրզատէ սաատ. Հանի Խալիտ պէյ էֆ. հազրէթլէրի, Շէրիֆ Ալի էֆ., Մ. Ճօրճաքի Սէվասթոբուլօ, Մ. Մօիզ տը Թօլէտօ Մ. Հայիմ Էպէօղլու վէ Մ. Միրոն Միլ։

Օտա թարաֆընտան ինթ. 8տէ վուգու պուլան ինթիխապտա թային օլընան ինթիխապըճըլար էվվէլճէ ետգորլըմըշ վէճհլէ աթիտէ միւնտէրիճ զէվաթտան իպարէթ տիր։

Եէնիմուհիտա աթուֆ. Տիմիթրաքի էֆ. հազրէթլէրի, Ազարեան սաատ. Արիստակէս էֆ. հազրէթլէրի, Ապուլզատէ սաատ. Մէհմէտ էֆ. հազրէթլէրի, Գազանօվա սաատ. Ճօրճաքի էֆ., Պօյաճեան սաատ. Ցաւոբ էֆ., իզզ. Զախարիա Հաճօբուլօ էֆ. Մանուկեան րիֆ. Սենէքերիմ էֆ., Մօիզ Լէվի էֆ. վէ Մ. Ճօն Թոմսըն։

Նազըր բաշա հազրէթլէրի Թարաֆընտան մուխթասար պիր նութգ իյրատընը միւթէագըպ, նիզամնամէ մուճիպինճէ իճրա օլընան ինթիխապ նէթիճէսինտէ աթիւֆէթի գէվլաթ էքսէլիյէթի գազանմըշլար տըր.

Պօյաճեան սաատ. Ցաւոբ էֆ. Գասիմաճըգատէ իզզ. Ֆերիտ պէյ Կիւլպէնկեան իզզ. Պասրիկ էֆ. Գընաճեան Ցարութիւն էֆէնտի, Մ. Ճօրճաքի Սէվասթոբուլօ, Մ. Ժան Անաստասիատիս, Մ. Ժան Ֆիլիբբիտիս վէ Մ. Ճօն Թոմսըն։

Եագընտա վուգու պուլաճագ ինթիխապտա Օտանըն հէյէթը իտարէսի թային օլընաճագ տըր։

ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ

«Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը» կազէթասընըն ճումա էրթէսի կիւնքի նիւսխասընտէ օգունմըշ տըր.

[illegible]

Պու հաֆթա զարֆընտա բիւզամըզտա մուամէլաթը թիճճարիյէ՛ ըէվաճընը գայպ իթմիչ, վէ վիւրուտա իտէն 1000 քիլէ սէրթ պուղտայ գըյէսի 26—27 բարա ֆիյաթլա սաթըլմըշ, վէ Պալըգըտան վիւրուտա իտէն 20000 քիլէ իլէ Քէօսթէնճէտէն կէլէն 13000 քիլէ քի, ճէման էտէրին 33000 քիլէ եումուշագ պուղտայ տախի, պէհէր քիլէսի 14 վէ 14¼ ղըշ. ֆիյաթլար իլէ սաթըլմըշ, վէ Կիրգա վէ Ազիմա պուղտայլընասան մէվրուտաթ վէ սաթըշ վուգու պուլմամըշ, վէ ֆիյաթը 17—17½ վէ 19 վէ 22½—23 բարա բատտէսինտէ պուլընան մըսըր վէ չավտար վէ եուլաֆ իւզէրինէ մուամէլէ կէօրիւլմէմիշ, վէ քիլէսի 7—7½ ղըշ.տան 60000 քիլէ արբա սաթըլմըշ տըր.

Ռուսա կէլինճէ, պու հաֆթա զարֆընտա մահալը մուխթէլիֆէտէն 5000 չուվալ կէլմիչ վէ ֆիյաթը մուայյէնէլէրիյլէ քեամիլէն ֆիւրուխթ օլունմըշ, վէ ֆիյաթը 12½—13 բարա օլան քէյէգ մուամէլէսի էհէմմիյէթէն արի պուլընմըշ, վէ ֆասուլիա, նօհուտ, պագլա, խաշխաշ, բամպուգ եաղը, քէնտիր վէ գուշ օթը իւզէրինէ աթղուլթա կէօրիւլմէմիշ, վէ Էվրոբա իչիւն գըյէսի 68—69 բարատան 700 չուվալ սուսամ, վէ գըյէսի 48 բարատան 200 չուվալ տախի քէթէն թօխումը էլտէն չըգարըլմըշ տըր։

Պալըգճա իխրաճաթ էմթիաալըգա կէլինճէ, պու հաֆթա աֆիօն, ֆըֆթըգ վէ ճէհրի իւզէրինէ ախզուլիթա կէօրիւլմէմիչ, վէ գըյէսի 22-26 ղըրուշտան 31 չուվալ պէյազ ֆընտըգ, Գայսէրիյէ, Նիկտէ, վէ գըյէսի 19¾-21 ղըրուշտան 65 չուվալ սարը թաալիք Գայսէրիյէ, Գալայճըգ, Էնգուրէ, Իւլէրէգ, վէ գըյէսի 7 ղըրուշտան 12 չուվալ լըզվընթը Գայսէրիյէ քի՛ ճէման էտէրին 108 չուվալ քիթրէ սաթըլմըշ տըր։

Սըրբթօտան պու հաֆթա 83 ֆըչը Օլտուօլիքա վէ 49 ֆըչը սարը Ռուսիա մալը կէլմիչ, վէ պէհէր 38-39 գըյէսի պիր լիրա ֆիյաթլա քեամիլէն ֆիւրուխթ օլունմուշ տըր։

Գանթարիյէ էմթիասընա կէլինճէ, պու հաֆթա 1400 չուվալ գահվէ կէլմիչ վէ պէհէր 100 գըյէսի 12. 80-14. 80 լիրա ֆիյաթլա 400 չուվալ սաթըլմըշ, վէ վիւրուտա իտէն 4900 չուվալ Թրիէսթէ չէքէրի՛ մարգասընա կէօրէ 112-115 ղը. ֆիյաթլա էլտէն չըգարըլմըշ վէ Ռուս չէքէրի մուամէլէսի միւչահէտէ օլընմամըշ տըր։

Պու հաֆթա զարֆընտա Ռանկուն բիրինճի վիւրուտա իթմէմիշ իսէ տէ, մէվճուտտան 102 ղը. ֆիյաթլա 200 չուվալ սաթըլմըշ, վէ 57 ղը. ֆիյաթլա 500 սանտըգ Ամօլլօն մօմը ֆիւրուխթ օլունմըշ, վէ Փուրիյէ մօմը իւզէրինէ մուամէլէ կէօրիւլմէմիշ իսէ տէ, ըէվաճը կազ մուամէլէսի միւշահէտէ օլունմուշ տըր։

ՄԵՐ ԵՐԿՐՈՐԴ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

ԱՌ Պ. Ս. ԿՈՒՐՏԻԿԵԱՆ

Պատուական լրագրոյդ 2633 եւ 2634 թիւերուն մէջ կարդացինք Պ. Կուրտիկեանի գրած պատասխանը։ Այդ յօդուածը ոչ թէ օրինաւոր պատասխան մ'էր, այլ նախատանաց շարք մը։

Յօդուածագիրը մեզ դէմ արձակած նախատանաց համար ինքզինքը արդարացնել կը կարծէ յայտնելով թէ անձնականին դպած ենք։ Մեր դիտողութիւնները ոչ թէ անձին, այլ գործած սխալներուն համար էին. մենք ոչ զինքը կը ճանչնանք եւ ոչ ալ անունը լսած ենք երբեք. միայն թէ իր յօդուածին մէջ գործած անհեթեթ սխալները մատնանիշ ընելու [illegible] ունեցանք։ Քանի որ ինք ուսուցիչ մ'է, նամանաւանդ քննադատ, այդ տեսակ սխալներ գործել ի հարկէ ներելի չէր քանի մը տող բաղկացեալ յօդուածի մը մէջ։ Ինքն ալ իբր բարեկրթութեան օրինակ հանդիսացող ուսուցիչ մը՝ գործնականապէս ցուցած է թէ փոքր ի շատէ ազգին մեծարանքը վայելող բազմալսատ ծերունի ուսուցչի մը հանդէպ ի՛նչ լեզու գործածելու է։

Այն ատեն թերեւս իբր այդ անվայել վարմունքը արդարանար, եթէ կարենար հերքել մեր դիտողութիւնները։

Անշուշտ չպիտի զիջանէինք այդպիսի գռեհիկ լեզուով գրուածքի մը պատասխանել. սակայն մի գուցէ պարզամիտ ոմանք, նամանաւանդ ինքը՝ որ չափազանց յանձնապաստան կ'երեւի, չկարծեն թէ իր առարկութիւնք հիմնաւոր եւ առողջ բաներ են։

Ուստի կը փութամ իմ պատասխաններս տալ համառօտիւ։

Ա. Յօդուածագիրը դարձեալ կը պնդէ թէ «զայրը մինսարիֆ»ներուն մէջ բացառութիւն կազմող միավանկ (հուտ, նուհ, լութ) եւ բայածական յատուկ անունները պէտք էր նշանակել, եթէ բացառութիւն կազմող բառերը այդչափ միայն ըլլային, թերեւս իբր այդ առարկութիւնը բանաւոր ըլլար։ Սակայն նախ այդ բացառութեան մէջ բացառութիւն կազմող բառեր կան, ինչպէս «հուտ» որ մինսարիֆ է, տարբեր պարագայի մէջ ալ «զայրը մինսարիֆ» կըլլայ։ Նոյնպէս միավանկ իգական յատուկ անունները «հինտ» թէ «մինսարիֆ» եւ թէ «զայրը մինսարիֆ» կրնայ ըլլալ։

Ասկէց զատ Պարոնը պէտք է գիտնայ թէ յատուկ անուններէն «ֆալան, ֆըլան, ֆուլան, ֆաալան» ձեւերով «զայրը մինսարիֆ»ներ կան որ իբր նշանակած բացառիկ բառերէն շատ աւելի գործածական են, զորս սակայն դիտմամբ զանց առած ենք օտքի սահմանը չներելուն համար, ինչպէս. Օսման, Ըմրան, Սէլման, Րամազան եւն. եւն։ Դարձեալ՝ Մըսըր, Մէտինէ, Հալէպ, Մուսուլ եւ Սէմուտի պէս քաղքի եւ ցեղի անունները իգական սեպուելով «զայրը մինսարիֆ» եւ արական համարուելով «մինսարիֆ» կըլլան։ Նմանապէս ցեղի եւ տեղւոյ յատուկ անուններէն ոմանք «մինսարիֆ» եւ ոմանք «զայրը մինսարիֆ» են առանց որոշ կանոնի մը։

«Էվվէլ» բառը եթէ ածականաբար վարի «զայրը մինսարիֆ» է եւ գոյականաբար վարելով «մինսարիֆ» կըլլայ։ Միթէ՞ կարելի էր օտքի մէջ գնել այս բոլոր մանրամասնութիւնները որոնք ընդարձակ Նահվիրու կը վերաբերին։ Մենք մեր ամէն տեսածն ու գիտցածը չէինք կրնար գրքին մէջ լեցնել. այդ տեսակ բան մը ընել կը թողունք անոնց որ կուզեն փայլիլ եւ ինքզինքնին ցուցնել։

Բ. Մենք ըսած էինք թէ «ֆ'աալ» ձեւով յատուկ անունները ըստ Հիճազի բարբառոյն «մէպնի», եւ ըստ Նէճտի բարբառոյն «զայրը մինսարիֆ» են։ Յօդուածագիրը ասոր դէմ առարկութիւն մը չունենալով եւ խմբծանք ընել ուզելով «ֆաալ» ձեւին վերջի «քէսրէ»ն ի միասին կ'առնու եւ «ֆէալ» կը կը[illegible]նու եւ այսպիսաւ կը կարծէ սխալ մի ուղղել։ Սակայն պէտք է գիտնալ թէ Ելիֆ «ֆէ, այն, էլիֆ, լամ» գրերէ բաղկանալով դիտմամբ «ֆաալ» չէինք գրած, որպէս զի ծայրը «հէ»ով չհասկըցուի, եւ «մէպնի» ըսելով բաւականացած էինք։ Կամ ան է որ Պ. քննադատը «մէպնի» բառին քերականական իմաստը լաւ չգիտեր եւ կամ դիտմամբ կը խեղաթիւրէ. երկու պարագայի մէջ ալ արդահատելի է արդարեւ։

Իրաւ է թէ ուսանողներուն մէջ Հիճազի բարբառը նախամեծար համարուած է. սակայն լեզուի մը կանոնները աւելի ճշգրիւ արձակի մէջ պահուած են, քան թէ ուսանողութ մէջ։

Գ. Մենք գրքին մէջ գրած ենք թէ «ֆալան» ձեւով ածականները «զայրը մինսարիֆ» են։ Յօդուածագիրը կ'առարկէր թէ ասոնց մէջէն բացառութիւն կազմողները (իգականը ֆէլանէ եղողները) պէտք էր նշանակել։ Դարձեալ կը կրկնենք թէ նոյն իսկ քերականներուն միջեւ անհամաձայնութեան, վէճի առարկայ եղող կանոն մը օտքի մէջ գնել բոլորովին անտեղի եւ աւելորդ է (1)։

Դիտմամբ «րահման» բառը իրեն առաջարկած էինք հասկցնելու համար թէ իւր առարկութիւնք ո՛ր աստիճան անտեղի էին, եւ ահա բազմահմուտ ուսուցիչը լուծեր է մեր հարցը, յայտարարելով թէ «րահման» մինսարիֆ ալ է, զայրի մինսարիֆ ալ։

Նոյնպէս «զայրի մինսարիֆ»ներուն որ պարագայի մէջ «մինսարիֆ» ըլլալը փութացեր է բացատրել ուսանողաց [illegible] համար։ Այս առթիւ ոչ թէ միայն ուսանողք, այլ ես նաեւ շնորհապարտ եմ այդ [illegible] արաբագէտին որ այնպիսի խրթին կանոնները կը պարզէ։ Միայն թէ շատ ուշ հասած է այսքան տարիներէ ի վեր թէ մեզի եւ թէ այլոց աշակերտող բազմաթիւ անձերը անտեղեկութենէ ազատելու համար . . .։ Սակայն բարեբաղդաբար ամենէն համառօտ Նահվի (բայց ոչ երբեք սարֆի) մէջ կայ այդ կանոնը եւ իւր լուսաբանութեան պէտք չնար։ Յօդուածագիրը իւր այդ տղայական ընթացքով կը նմանի այն անձին որ հայկաբանի մը կ'ելնէ կը հարցունէ թէ բաղադրեալ [illegible] բայը ե՞րբ կրնայ եզակի դրուիլ։ Ո՛րքան չաւասութիւն . . . ։ Ամէն բանի մէջ քիչ մը լրջմիտ ըլլալու։

Դ. Մենք «ֆէթա, սաա» բառերուն համար «զայրը մինսարիֆ» են չենք ըսած մնաւ, այլ նոյնպէս եւ [illegible] կարգ մը բառերուն միօրինակ հոլովման ձեւը ցուցած ենք։ Թէ որ հարէքէին համար է իւր դիտողութիւնը, թո՛ղ գիտնայ թէ սոյն բառերը ինչպէս իրենց նմանները (մէխա, վէրա, գազա, սէրա, տուհա, մէտա եւն.) առանձին գտնուած ատեն մեր գրածին պէս կըլլան (2)։ Եթէ նախադասութեան մէջ ծայրի հարէքէն դրած չըլլայինք, իրաւունք ունէր։ Ի մէջ այլոց բացէք Ֆիրուզապատին եւ տեսէք թէ «վէրա» բառին առջեւը «ֆէթէ՞ն» նշանակած է թէ «ֆէթա»։ Ասոր պէս հազարաւոր օրինակներ կրնանք ցոյց տալ ի հարկին։ Դարձեալ կը կրկնենք թէ «տուննա, տավա, պիւշրա եւն.» յօդ առած ատեններ «էլատա»ի պէս կը հոլովին, իսկ առանց յօդի գտնուած ժամանակ բոլորովին անփոփոխ կը մնան. ինչպէս որ նոյն կանոնին վերեւ իսկ (էջ 35) ըսած ենք թէ (իսա՛, տիւննար պէս) «էլիֆի մագսուրէ»ով վերջաւորեալ բառերը անփոփոխ են. ինչո՞ւ զասնք տեսնել չուզեր։

Ի վերջոյ թող հաճի դարձեալ իւր ընթերցումը ուղղել. «մա ահվէնէթ . . . իլա ասէն» սխալ է. պէտք է ըստ օրինի կարդալ « . . . իլա աաա»։

Ե. Պարոնը որ նախորդ յօդուածին մէջ կառաջարկէր «թէնվինիւլ ֆէթհ»ով հոլովուող զայրը մինսարիֆներ առանձին նշանակել, այժմ հասկցած է գործած մեծամեծ սխալը. միայն թէ չուզելով խոստովանիլ զայն՝ պատ ի պատ խօսքերով խոյս կուտայ. սակայն իւր գրածը մէջտեղ է։ Այս առթիւ մերկապարանոց սուտ մ'ալ կը չինէ յայտարարելով թէ մեր բռնած ուղղութեան վրայ չափելով այնպէս ըսեր է։ Կրնա՞յ արդեօք մեր գրքին մէջ այնպիսի խօսք մը, ակնարկութիւն մը մատնանիշ ընել, ուրկէ «թէնվինիւլ ֆէթհ»ով հոլովող «զայրը մինսարիֆ»ներ հասկցուին։

Եւ որպէս զի իր [illegible] վրայէն աննպաստ կարծիքն ու տարակոյսները փարատէ, Նահվի մէջէն քերականական երկար կանոն մը կը դնէ։ Այդ տեսակ շատ կանոններ կան Նահվի մէջ. խնդիրը անոնց իմաստին քաջ թափանցելն է՝ ուրիշներուն «թէնվինիւլ ֆէթհ»ով «զայրը մինսարիֆ»ներ չքարողելու համար։

(Տէլ-ի)

ՌԷԹԷՈՍ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

(1) Յօդուածագիրն ինքն եւս կը հաստատէ զայս, երբ կըսէ թէ ատուար մեկնութեան եւ նշանաւոր հեղինակաց կողմէն ընդունուած է։

(2) Մենք բառը իւր նախնական ձեւովը նշանակած ենք, որպէս զի ուսանողը ծայրի «էլիֆ»ը թէնվինին համար դրուած չկարծէ։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

Օսմանլը Պանգասընըն Սթամպօլ չիւպէսի թարաֆընտան իխրաճ օլընան Ռումէլի Շըմէնտըֆէր թահվիլաթը բրօմէսլէրի՝ Գալաթատա Գարաքէօյտէ Մ. Ալէքսանտր Տ. Մանէթթօնըն 12 նօմէրօլը մաղազասընտա ֆիւրուխթ օլընմագտա տըր։ (Փօհշ)

Տէրսաատէթ 7/19 մարտ 1894 10-6

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻՔԱ

Վանտան ալընան խուսուսի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, վիլայէթը միւչարէկէյհա տախիլինտէ Նօրատուզ նահիյէսինին Գանսուր գարիյէսի գուրպինտէ քեաին Քէյլաճ Միլէ նամ պէօյիւք տաղտան, կէչէն բէնճշէնպիհէ կիւնիւ զայէթ ճէսիմ պիր գար երղընը ինիւրիւլերէք, մէզքիւր քէօյ էհալիսինտէն գատըն էրքէք 30 քիշի իլէ 240 րէս գօյուն վէ 34 րէս գարա սըղըր հայվանաթը գար ալթընտա գալմըշ, վէ տէրհալ էթրաֆտան էթթիշտիրիլէն իմտատ իւզէրինէ, գար ալթընտա գալան նուֆուսատան 5 էրքէք իլէ 4 գատըն հէնուզ պէրհայաթ իքէն գուրթարըլապիլմիչ իսէ տէ, 4 էրքէք հէնուզ թախլիս իտիլէմէմիչ, վէ հայվանաթ տախի քեամիլէն թէլէֆ օլմուշ տըր։

—Սուրիյէ վիլայէթինտէ Հօրան սանճաղը տախիլինտէ Գանիթըրէ նամ մահալտէ քեաին Մէճտ իւլ Շէմս գարիյէսինտէ մուլթէժէքին Ծիրքէզիւլէրտէն օլուպ չիմտիյէ գատար թարիգը չէգավէթտէ պուլընտուգլարը հալտէ, պու քէրրէ արզը խիթիման իթմիշ օլան 6 քիշի հագլարընտա հուգուգը չախսիյէ տավասը պագը գալմագ իւզրէ, եալընըզ հուգուգը ումումիյէնին աֆվը վէ քէնտիլէրինին քէֆալէթէ ռապթըյլա խիթիմանլէրինին գապուլի խուսուսընա միւսաատէի Սէնիյէ էրզան պույուրըլմըշ տըր։

—Սէյահաթ իչիւն կէչէնտէ Պէյրութա կիտէրէք օրատան Շամա ազիմէթ իթմիշ օլան Ալէմանիա իմբէրաթօրիցայընըն պիրատէրի տուգտըրհօյզթայընըն պու քէրրէ Շամտան Երուսաղէմէ ազիմէթ վէ միւսաւտէլէթ էյլէտիկի, վէ միւշարէլէյհ տուգ հազրէթլէրի կէրէք Շամ վէ կէրէք Երուսաղէմտէ ֆէվգէլատէ ասարը իհթիրամ իպրազ գըլընմըշ օլտուղը՝ չէհրը մէզքիւրտէն պա թէլէկրաֆ իշար օլունըյօր։

—Էվվէլքի կիւն Ծիրպալիտէքի Րէժի ֆապրիգասընտա թիւթիւն հարմանլամագտա օլան հարմանճըլարտան Թամթավլայը Եօրկի Քիւչիւք քէօյլիւ Ազարիի նամ գատըն իլէ չագա իթտիկի սըրատա, մէզպուրէ՛ էլինտէ պուլընան ուզուն պիր չագը իլէ պիլմուգապէլէ, Եօրկիյի ճէրհ իտէրէք եէրէ սէրմիշ վէ վուգուաթ գապըլթաճա իշտիրիմէքլէ մէզպուրէ տէրտեսթ օլընմըշ տըր։

ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐՔԷԹԻ

Եօնիւմիւզտէքի եազ վէ կէլէճէք գըշ մէվսիմլէրինտէ Թրամվայ Շիրքէթի մէմուրլարը իչիւն լիւզում օլան էլպիսէնին իմալի մինագասայա վազ օլընտըղընտան, իչպու մինագասայա իշթիրագ իթմէք իսթէյէնլէրին՝ թալէպ օլունան գումաշ իլէ չէրայիթը սաիրէ հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իւզրէ, Գալաթատա Վօյվօտա ճատտէսինտէ քեաին Թրամվայ Շիրքէթի իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի, վէ հէ չէրաիթ իլէ իլթիզամա թալիպ օլտուգլարը պիր քիաղըտա եազըպ մէօհիւրլէտիքտէն սօնրա, զարֆ տէրունինտէ օլարագ իտարէխանէյէ թէսլիմ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

10 մարտ 1894

Տէրսաատէթ 3—3

---

(76)

Մ. Ե. ՊՐԷՍՑԸՆ

ՓՈՂՈՑՆԵՐՈՒ ԳՈՒՍԱՆԸ

— Ո՜հ, Ճըրճ, գոչեց աղջիկն հեծելով, ինչ երջանիկ էինք, ինչո՞ւ մեկնիս. Երազի մը նման պիտի ջնջե՞ս բոլոր երջանկութիւնս, սիրտս պիտի փշրե՞ս այսպէս. Ո՜հ, Ճըրճ, գիտեմ, ձանձրոյթ եկաւ վրադ, իմ սէրէս ձանձրացար, ինծմէ հեռանալ կ'ուզես։ Մինչեւ հօրս դարձը միասին պիտի կենայինք, ի՞նչ եղաւ։

— Այո՛, Ռոզմընտ, պատասխանեց Ճըրճ հանդարտ ձայնով, հաստատ եմ ես խօսքիս վրայ. կ'ուզէի կենալ հօս մինչեւ իր դարձը։ Բու սէրդ, անուշիկս, առջի օրուան պէս կենդանի է սրտիս մէջ, քեզմէ ձանձրացած չեմ ես, կը պաշտեմ զքեզ։ Բայց ինչպէս ըսի, այս տունը անէծք ունի վրան. հօս պիտի չկենաս դուն, Ռոզմընտ, այս տեղ բնակողը խաղաղ ու երջանիկ չկրնար ըլլալ։ Ալանպէյ պիտի երթաս, հոն քեզի բարեկամ ալ կայ, սէր ալ, երջանկութիւն ալ, մինչեւ որ դառնամ։

— Ճըրճ, ինչ է պատճառն, գաղտնիքը ի՞նչ է։

— Փուճ տեղ մի՛ հարցուներ, Ռոզմընտ, չեմ պատասխաներ. միայն վստահ եղիր որ քու նկատմամբդ ամենեւին ցաւ չունիմ, առջինին պէս կը սիրեմ զքեզ. միայն թէ բան մը ձեռքս ինկաւ, բան մը՝ որ մահացու վիրաւորեց զիս։ Պէտք է ճամբորդեմ, պէտք է ծովերու վրայ յոգնիմ, վտանգներու հետ կռուիմ, որպէս զի մոռնամ քիչ մը ցաւս։»

Իրաւամբ ընդունայն ջանք եղաւ Ռոզմընտի բոլոր ըրածն, բառ մը անգամ չկրցաւ քաղել բերնէն, մինչդեռ առաջ՝ ըսածն կատարուած էր։

Դեռ ծառերն իրենց ճիւղերն չլմթուած՝ Ալ[illegible] նաւն պատրաստ էր ճամբայ ելլալու։ Նաւապետին տեղակալը մինչեւ Բլիմութ տարաւ նաւն, ուր նաւապետն պիտի գար, Ռոզմընտը իր նոր բնակութեան մէջ հաստատելէն ետքը։

Աքանչելի գիրքի մը վրայ՝ ամուսնոյն համար առանձին սուն մը պատրաստել տուած էր Ճըրճ. սակայն Ռոզմընտ չխնդաց։ Կը ջանիկ օրերն, կը յիշէր փոփոխութիւնն, կը խորհէր, չէր կրնար բացատրել, կուլար։

«Ի՞նչ կրնամ ըսել, կը խորհէր ինքնիրեն. եթէ քանի մ'օր ինծմէ հեռու մնար և ասանկ փոփոխութիւն մը կըլլար, է՜, գուցէ մեկնութիւն մը տրուէր. իսկ հիմակ, ժամուան մը մէջ, նամակ կամ հեռագիր չընդունեց, գիտեմ. ի՞նչ եղաւ ուրեմն. ո՛չ եկող եղաւ, ո՛չ գացող. ի՞նչ է բացատրութիւնն։»

Վերջացնել իր խորհուրդը՝ անհնար էր, կրկնեց իր հարցումները Ճըրճին, մինչ կտրուկ և պաղ պատասխաններ ընդունեց. յանձնեց այլ եւ ինքզինքն և իր սրտին հատոր պաշտելի ամուսինն՝ Աստուծոյ. «Թո՛ղ ինքը զմեզ պաշտպանէ, թո՛ղ իր կամքը կատարուի.» կ'ըսէր Ռոզմընտ՝ լալով։

Այսպէս տխուր ու կոտրած սրտով թողուց ու հեռացաւ իր սիրանոյշն Ճըրճ նաւապետն. երկուքն ալ լացին միասին և իրարու գիրկ ինկած ողջագուրուեցին զիրար։

«Ո՜հ, ըսաւ Ճըրճ ինքնիրեն, մինչ հեռացաւ բաւական իր պաշտելի ընկերէն՝ զոր հոգւով չափ կը սիրէր. մինչեւ այսօր բոլոր խելքս իմ հանգստեանս նուիրեցի, իսկ եղբօրս մահուան վրէժը մոռցայ կամ մի կողմ թողուցի։ Եղբայր մը՝ որ ձեռքէս բռնելով ինծի հայր ու մայր ու քոյր եղած էր, եղբայր մը՝ որ թեւերուն մէջ զիս պահած ու պատսպարած է, ո՜հ, մի՞թէ մոռցա՞յ ես... բայց ո՛չ, թո՛ղ երկինք վկայ ըլլան, ես չեմ մոռցած զինքը. ահա՛ ժամանակն հասած է, պէտք է երթամ վրէժս լուծեմ, եղբայրս սպաննող գազանը պէտք է գտնեմ ու պատժեմ, ո՛վ կ'ուզէ թող ըլլայ. կ'երդնում, պիտի գտնեմ զինքը։»

ԺԹ.

ՎԱՅ ՁԵԶ

Լարչըրը՝ ոստիկանութեան գործակատարը՝ Տիկին Էվըրլէի հետ տեսութենէն ուժ օր վերջը Բէրսի Սդրիդ փողոցին մէջ հաստատուած էր։ Տասնեհինգ օրէ ի վեր հոն էր. Ոչորիս բնաւ երեսը տեսած չէր. առտուները կանուխ կ'ելլար դուրս, գիշերները ուշ ատեն կը դառնար։

Գիշեր մը շատ ուշ ժամանակ՝ գործակալը տեսութիւն մը խնդրեց Տիկինէն։

«Տիկին, ամենէն քիչ երկու ժամ կը պահանջէ մեր տեսութիւնը. եթէ կ'ուզէք՝ վաղն առաւօտեան ձգենք, ժամանակն անցած է, չնեղուիք։

— Ո՛չ, ո՛չ, կրկնեց Տիկինն. քանի ժամ որ ուզէք՝ ազատ էք, հիմակ կ'ուզեմ։

— Զարմանք չէ, Տիկին, անհամբերութիւննիդ իրաւացի է. ընդհանրապէս կանայք անհամբեր կ'ըլլան։ Բայց գիտէ՞ք, Տիկին, ոստիկանութեան պաշտօնեայ մը՝ հրապարակի ձիերուն կը նմանի, ո՛ր կողմ որ ուզեն՝ պիտի արշաւէ. ելեքտրական գործիքի կը նմանի։ Տիկին, հաւատացէք, թեեւ քիչ բան կրցի ընել այս տասնեհինգ օրուան մէջ, սակայն դժուարին քայլերն կարծեմ թէ առի. վասն զի՝ գիտէ՞ք, Տիկին, միշտ առջի քայլերը դժուար...»

Տիկին Էվըրլէ՝ անհամբեր գոչեց.

«Ըսէ՛ք, տալու տեղեկութիւննի՛դ։

— Կամաց կամաց, տիկին, ամեն բան ըստ կարգին, կրկնեց գործակատարն՝ գրպանէն եղտ տետրակ մը հանելով. Նախ Պարոնին վրայ պիտի խօսիմ. շատ ոչինչ բան է եղեր այդ Պարոնիկն, Տիկին։

— Նոր լուր մը չէ այդ։

(Շարունակելի)

ՊԱՆԳ ՕԹՕՄԱՆ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմայէսի 10 միլեօն Ինկ. լիրա տըր։

Մէրքէզը խարէճի Փարիզտէ տըր։ Սէրքէզի խարէճի Փալաթատա տըր։ Սթամպօլտա Համիտիյէ ճատտէսինտէ Թոմսօն խանընտա, վէ Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա 190 նումրօլը տաիրէտէ պիրէր չիւպէսի վար տըր։

Լօնտրա վէ Բարիզտէ պիրէր խարէճ խանէսի մէվճուտ տըր։

Շիւպէլէր

Ատալիա, Պաղտատ, Լիմասօլ, Րուսճուգ, Ատանա, Պէյրութ, Մէրսին, Սէլանիք, Այտըն, Պրուսա, Նազիլլի, Սամսուն, Հալէպ, Շամ, Նիգօսիա, Իզմիր, Իսքէնտէրիյէ, Գօնեա, Ուշագ, Սօֆիա, Էտիրնէ, Լարնագա, Ֆիլիպէ, Թրապիզօն, Էնգորէ Գահիրէ, Բօրթամայիտ։

Եւհամ վէ թախվիլաթ սէնէտաթը մուգապիլինտէ, մուայյէն պիր վատէ իլէ վէ եախօտ հիսապը ճարի գախտէսինճէ իգրազաթ տահա թախվիլա սէնէտաթը սզօնթօ էյլէյիպ, մէմալիքը Շահանէտէ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտէ քաաին պէլտէլէր իւզէրինէ թախվիլ վէ չէք վէ փոսթա մէքթուպլարը վէ էմըր թէլէկրաֆի քէշիտէ վէ հիսապը ճարի փիւշատը էսհամ վէ թահվիլաթ վէ էչհամ զիգրիյէ մուհաֆազա էյլէտիրիր կիպի, մէմալիքը Շահանէտէ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտէ գուբօն վէ թախվիլա պէտէլլէրինի թահսիլ, վէ Փօրատտա միւպայէաթ սրբարըշլարընը իւֆա վէ մէպքիւրաթ պէյ ու ֆիւռուխթ իտէրիկ, վէ Պանգը Օսմանիյէ վատէլի մուայյէնէ իլէ թէվտի օլունան նուգուտու իշլէտ,

Պիր սէնէ վատէ իլէ թէվտի օլունան մէպալիղէ 100տէ 2 պուչուգ, 6 այ վատէ իլէ օլան մէպալիղէ 100տէ պիր պուչուգ, 3 այ վատէ իլէ թէվտի օլունան մէպալղա 100տէ 1 ֆաիզ վէրիլիրիկ,

Սթամպօլտաքի չիւպէնին մուամէլաթը մէպտուլէնէն պաշգա էմնիյէթ իսգէրինէ տախի իգրազը նուգուտ էյլէտիկի, էմանէթէն վէ եախօտ վէտաիի ատիյէ օլարագ թէվտի օլունան էչեանըն մուհաֆազասընը տէրէհտէ իթտիկի,

Պէյօղլունտա գէաին չիւպէսինին էմթաա մուամէլաթընտան մաատա տիկէր մուամէլաթըն գէօրֆքէսինի իւֆա էյլէտիկի վէ բիւտճա ֆէրմթը իւզրէ գուրալը թահվիլաթ, եանի Բարիզ չէհրի օպլիկասիօնը, Րումէլի տէմիրեօլ թահվիլաթը, Ետունան բէյանգոլը թահվիլաթը, Բանամա բէյանգոլը սէնէտաթը պէյ ու ֆիւռուխթ իտտիկի, Սթամպօլ վէ Պէյօղլունտա գէաին չիւպէլէրտէ Րումէլի տէմիրեօլ թահվիլաթընըն բրոմէսլէրի տախի սաթըլտըղը, վէ 50 լիրայա գատար սէնէվի 100տէ 3 ֆաիզ իլէ թէվտի օլունմագ իսթէնիլէն ագչէյի գապուլ իթտիկի իլան օլունըր։ 8—7

ՇԱՐԳ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

Րամազանըն 5ինճի կէճէսինտէն իթիպարէն Մազրըքէօյ իլէ Սիրքէճի արասընտա կէճէլէրի իշլէմէքտէ օլան ֆէվգէլատէ գաթարլարըն, Րամազանըն 20նճի կէճէսինտէն իթիպարէն թաթիլ օլունաճագլարը իլան օլունըր։

ՊԻՐԻՅԼԱՆԹԻՆ
ՈՒՄՈՒՄԻ ՃԻԼԱ ՍԱՊՕՆԸ

ԼԷՅՓՅԻԿՏԷ Մ. ՖՐԻՑ ՇՈՒԼՑ ԺԻՒՆԸՆ ՆԷԿԷՍԱՆԷ ԼՍԷՐԸ ԻԽԹԻՐԱԸ

ՊՐԻՅԼԱՆԹԻՆ ՍԱՊՕՆԸ՝ մուհասսէնաթը մախսուսէսի իչիւն շայանը թամիկէ տիր։ Իշպու ճիլա սապօնը՝ ալթուն վէ կիւմիւշ մամուլաթը, մուրքաա ալէթի, սիլահ, մաթպախ վէ սուֆրա թագըմլարը վէ սաիրէ կիպի պիլճիմլէ մաատէն էշեայը թէմիզլէյիպ բարլաթըր վէ ֆապրիգաթօրըն էլինտէն հէնուզ չըգմըշ կիպի կէօսթէրիր վէ սըհհէթէ տէ հիչ պիր մազարրաթը մուճիպ օլմազ։ Սաթըշը ալըպ տէնէքէլէրիտ, գանի օլաճագտըր։ Պէհէրի 1 զրշ. տըր. Հէր սապօն՝ պիր քէաղըտա սարըլը օլուպ, մէզգիւր քէաղըտըն իւզէրինտէ սուրէթը իսթիմալի մուհարրէր տիր։ Ֆապրիգանըն Թիւրքիյատաքի վէքիլի՝ Գալաթատա Տէմիր խանընտա 1 նումէրօյը օտատա Մ. Անտօն Պէտրօսեան օլուպ, Պէյօղլունտա Գալաթա Սէրայընտա Ինկիլիզ էճզախանէսինտէ, Սթամպօլտա քէօփրիւ պաշընտա Սուրէնեան վէ Պազար Գաբուսընտա Սերգիսեան մաղազալարընտա տախի ֆիւռուխթ օլունըր։

ԳԱԼՊԸՆՏԱՆ ՍԱԳԸՆԸՆԸԶ

Քէզա Աֆքէր պիրատէրլէրին Պէյօղլունտա Պիւյիւք Պօնմարշէ մաղազասընտա, Գալաթատա Գօօբէրաթիֆ նամ պազգալիյէ տիւքքեանընտա, Սթամպօլտա քէօփրիւ պաշընտա Վալիտէ խանը գրաաթխանէսինտէ, Մահմուտ Բաշատա չամտանճը Թագւորեան Կարապետ, Զուխաճը խանը գարշըսընտա Ն.° 7 սաաթճը տիւքքեանընտա վէ սաիր էքսէր տիւքքեանլարտա տախի սաթըլըր։ 36—12

ՆՕՍՕՍ
ԷՍԿԻ ՄԱՍԷ
ԱՐԱՊԱԼԱՐ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

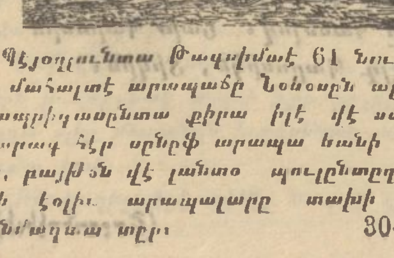

Պէյօղլունտա Թագսիմտէ 61 նումէրօլը մահալտէ արապաճը Նօսօսըն արապա ֆապրիգասընտա քիրա իլէ վէ սաթըլըգ օլարագ հէր ճինս արապա եանի գուբէ, բայթօն վէ լանտօ պուլունտուղը կիպի էօլի. արապալարը տախի պուլունմագտա տըր։ 30—13

ԱՆՏՈՆ ՍԱԼԻՊ ԼԻՖԷՆՏԻՆԻՆ
ԻՏԱՐԷԽԱՆԷՍԻ

Սիրքէճիտէ, Ղալիպտէ Սէլանիք խանընտա Ն.° 1 վէ 11

1887 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

Պէշ սէնէտէն պէրու թէէսիս իթմիշ օլտըղըմ իշպու խարէճխանէնին մաղհար օլտըղը րաղպէթը ումումիյէ սայէսինտէ, իշլէրի գիյասէսիյէ թէքէսսիւր իթտիյի ճիհէթլէ, տահա մունթազամ սուրէթտէ խարէճի մուգաւէլէյէ թէվսիէ վէ իսլահաթը լաղըմէնին իճրասընա թէշէպպիւս օլունմըշ իտուկինտէն, պառէմա թաշրատա պուլունան սահապը մէսալիհին հէր նէ տիւրլիւ իշ իչին օլուր իսէ օլսուն պիր չօգ մէսարիֆ իխթիյարը լա Տէրսաատէթէ կէլմէքէ վէ եախօտ սըրըճա վէքիլ կէօնտէրմէքէ միւլզէթինտէն գուրթուլմըշ օլտըղլարը պէտիհի տիր։

Պինաէնալէյհ, տաիրէի ճէլիլէի Սատարէթուզմա վէ Պապը մուալլաի Մէշիխաթ Պէնահի, վէ Պապը վալայի Սէրասքէրի, վէ Խարիճիյէ վէ Մալիյէ վէ Պահրիյէ վէ Էվգաֆը Հիւմայուն վէ Ատլիյէ վէ Մէարիֆ վէ Թիճարէթ վէ Զապթիյէ վէ Նաֆիա վէ Խաշինէ Նէզարէթլէրի Ճէլիլէլէրի Շուրայը Տէվլէթ տաիրէսինտէ վէ Րուսումաթ վէ Շէհիր էմանէթը ճէլիլէլէրինտէ վէ Զապթիյէ Նէզարէթի տախիլինտէ վէ Լիման վէ Օրման վէ Մէատին խարէճլէրինտէ վէ սաիր ումում մէհաքիմի նիզամիյէ վէ շէրիյէտէ վէ տիվանը էճ վէպիյէ սէֆարաթ վէ շէհպէնտէրխանէլէրինտէ վէ Տուղյունը Ումումիյէ վէ Թիւթիւն վէ Թէնպէքի Րէժիլէրի խարէճլէրինտէ վէ միւլքիյէ միւլքիյէ Բամթրիգխանէլէրինտէ վէ պանգալար վէ շիրքէթլէր վէ Ֆապրիգալար վէ Թիւճճար վէ սաըրաֆան նէզտլէրինտէ հէր նէ խուսուսատա տաիր օլուր իսէ օլսուն իճէվլէթ իխարէխանէյէ միւրաճաաթ իթմիշլէրինտէ, հէր տիւրլիւ թէսհիլաթա մաղհար օլուրլար։

Տէրսաատէթտէ էմլաքը պուլունան զէվաթըն էմլաքլարընը խարէճի վէ տախէրէ իշճարը գօնթրաթօ վէ քէֆալէթէ րապթը վէ իճարէլէրէ թահսիլի վէ սահիպլէրինէ իրսալի վէ էմլաքըն ֆիւռուխթը վէ թամիրը վէ թէրմիմ վէ սիկուրթասը վէ ֆէրաղ վէ ինթիգալ վէ թէվսիլի հաապը ինթիգալ վէ թէվլիյէթ վէրկի վէ իճարէ վէ թէնզիլը վէրկի վէ խարիճա թահգիմի վէ իճարլարըն ազօնթօսը վէ էմլաքի էմլաքը տահի մուամէլաթ զայէթ մունթազամ սուրէթտէ իճրա վէ իւֆա խլոււր։

Ումուրը սարրաֆիյէ վէ թիւճճարիյէ վէ սէնայիյէ տաիր հէր տիւրլիւ խուսուսաթ, վէ էն մաարուֆ վէ միւթէպէր տահա վէքիլլէրիյէ խարէճխանէ պէյնինտէ վազը օլունմուգավէլաթ հաճէթիյէ հուգուգ վէ թիճարէթ վէ ճէզայա վէ մէվատտը շէրիյէյէ տաիր տավալար տէրէհտէ խոււր։

Մատէն իչիւն իմթիյազ թալէպ իտէն վէ եա մատէն իմթիյազընտան տօլայը միւշքիլաթա ուղրամըշ օլան վէ եախօտ Տէրսաատէթտէ վէքիլ նասպ վէ իմթիյազընը ախէրէ ֆիւռուխթ վէ եա ֆէրաղ վէ միրի օրմանլարընտան աղաճ քէսմէք վէ եա էշճարը սաիրէ իխրաճ իթմէք վահիլէյէն զէվաթ վազթ գայ վէ պօշ հէրէ ագչէ սարֆ իթմէքսիզին պու խարէճխանէ վասըթասըյլա նայիլը մագսատ օլապիլիրլէր։

Ախէրին հիսապընա օլարագ էսհամը Տէվլէթը Ալիյէ վէ եա էսհամը էճնէպիյէ վէ էվրագը նագտիյէի սաիրէ ալըպ սաթըլմագ սըմթըլըղը կիպի, թիւճճար վէ էսնաֆ վէ սաիրէ հիսապընա հէր տիւրլիւ իշլէր տէրէհտէ խոււր։

Իտարէխանէյէ իհալէ օլունաճագ խուսուսաթ իչիւն լիւզումը թազարրիւնտէ թէէմինաթը գավիյէ վէրիլիր։

Իւճրէթը վէքալէթ վէ եախօտ վէսաթէթ՝ նէվի մաալահաթա կէօրէ իւֆտ թէվլիյէսինտէն սօնրա տախի իսթիհսալ օլունըր։

Սթամպօլ վէ վիլայաթը Շահանէտէ վէ Էվրոպաճա մէվճուտ ատլիյէ վէ սարրաֆիյէ վէ թիճարիյէ վէ նիհայէթ հէր տիւրլիւ խուսուսաթա տաիր մալիւմաթը միւքէմմէլէ վէ սահիհէ ալմագ իսթէյէն զէվաթ՝ խարէճխանէյէ 20 զրշ. լըգ փօսթա բուլը կէօնտէրտիքլէրի հալտէ սիւվալլէրինին ճէվապլարընը տէրհալ ալըրլար։ Թէլէկրաֆլա ճէվապ թալէպ իտէնլէրին՝ թէլէկրաֆ իւճրէթինի այրըճա կէօնտէրմէլէրի իճապ իտէր։

ԻԼԱՆԱԹ

Խուտավէնտիկեար վիլայէթինտէ Գարասի սանճաղընտա վագը Էտրէմիտ գազասընըն աշար մալընտան 100000, վէ Քէմէրին 50000, վէ Այվալըղըն 150000 զըշէ լաքանթա զէյթունը հաղը Նիսանըն 13ինճի կիւնինտէն իթիպարէն 10 կիւն միւտտէթլէ վէ պէտէլի մահալլի մալ սանտըղընա վէ եա Մալիյէ Խաղինէի ճէլիլէսինէ թէսլիմ օլունմագ չարթըյլա միւզայէտէյէ չըգարըլմըշ օլտուղընտան, թալիպ օլանլարըն վէ չէրաիթինէ էթրաֆըյլա մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ մահալլինէ վէ եախօտ Մալիյէ Խաղինէի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Րուսումաթ խարէճի ուսումսիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։
12 մարտ 310 3—1

Օրման վէ Մէատին վէ Զիրաաթ Նէզարէթի մուհասէպէ վէ ագլամը սաիրէսիյէ Թաշրա Օրման միւֆէթթիշլիքլէրի խարէճինտէ գուլլանըլմագ իւզրէ Թալըղնա լիւզում կէօրիւնէն 20 չուպալ 309 թարիխինտէ իլան օլունան աէֆթէր վէ ճէտվէլ վէ սաիրէնին նիւմունէլէրի վէճհլէ թապ իտիլմէք իւզրէ չէհրը հալը Րումինին 17նճի բէնճշէնպէհ կիւնիւ սաաթ 8տէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն թալիպ վէ րաղիպ օլանլարըն տէֆօգիթօ ագչէլէրիյէ պէրապէր միւտտէթը մէզգիւրէ զարֆընտա նէզարէթը միւշարէլէյհա մուհասէպէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։
12 մարտ 310

ՆEVRALGIES Պաշ աղըրըլարը, մէյտէ պիւլիւլմէսի վէ պէլճիմսէ «Նըր խատթալըգլարը՝ Տօգթ. ՖՐՕՆԻԷՆ ՆԲԻԼԻՒԼ ԱՆԹԻՆԷՎՐԱԼԺԻԳ Թապլէր օլունան հապլարը վասըթասըյլա չիֆարէզիր օլուր։— Գութուսը 3 ֆրգ.— Իւնիօն տէ Ֆապրիգան նամ ֆապրիգաթօրլար ճէմիյէթինին թէէմինաթ տամկասընը թալէպ իթմէլի։— Տէբօզիթօսը Բարիզտէ Մօնէ սօգագընտա 23նումէրօլը ՐՕՊԻՔԷ էճզախանէսի տիր։ Իշպու իլաճ Սթամպօլտա Մէգիքէ վէ Գումպ. էճզա մաղազասընտա վէ պիւթիւն միւնթազամ էճզախանէլէրտէ սաթըլըր։

..56..10,000. — Պէշիքթաշտա Ապպաս Աղա մահալլէսինտէ վէլի էֆ. գատէ սօգագընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 152 մէթրօ պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. Հաճի Մահմուտ։

..4,119,121..36000.—Գալաթատա Թահթա Մինարէ մահալլէսինտէ Զիւէք Պաղչէսի ճատտէսիյէ Թահթա Մինարէ ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 67 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սոֆա վէ 1 գույու վէ թահթընտա 2 պապ տիւքքեանը միւշթէմիլ վէ մէճմուը շէհրի 280 զշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ։

..11..1500.—Գալաթատա Արապ Ճամի մահալլէսինտէ Մազարաճըլար ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 11 մէթրօ արսատա մէպնի վէ շէհրի 80 զշ. քիրալը ախշապ պիր պապ մաղարաճը կէտիկինին 20 հիսսէտէն 4 հիսսէսիյէ միւլքինին 8 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. Էօրիւճի Ահմէտ։

(1) Ծիւմէլէրին պաշլարընտա իկի նիգատա պուլունմասը ազգամալար՝ մահլուլաթըն նումէրօլարընը վէ իքինճի նիգատան սօնրա քիլէր գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Թէքրար իլան իլէ Թաղիլըրը մուամէլաթ օլունմայա գատար հանիի նազա իլէ ֆիւռուխթ օլունմագ զախտէսի վաղ զըրլընմայա աէկին խալըրըղ մահլուլաթը վագֆիյէնէն հիսաէսարանըն հատք էլ նիզամ պիլա միւզայէտէ թէֆվիզ խուտէքլէրի հիսսէլի աէքնալէրին՝ նըսֆը մէհիւի 19 զրուշ վէ նըսֆը սաիրէսի Խաղինէի Էվգաֆը Հիւմայունըն սառէթ վէ զուրուսըյլա սաթըլըաճագ տըր։ Թամամ հիսսէլի օլուպ տա պիլմիւզայէտէ թէֆվիզ մուաճճէլէսինին նըսֆը վէ թամամ սէֆէսի 100 զշ. հիսսալըյա միւրայա օլարագ վէ սաիր նըսֆը քէզալիք սուրէթ վէ սէրի գափուլէնտէն իճալէ գլնա էվզաֆը նաձասընտան, պու գաղիլէտէն ամի իւգ վէքըր մահլուլաթըն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան 1ինճի իլան միւտտէթի օլան իշպու 310 սէնէ մարտընըն 7ինճի կիւնինտէն իթիպարէն մահրի մէզգիւրըն 14ինճի բազար էրթէսի կիւնինէ գատար թալիպ օլանլարըն զըմմէթը մուխամմինէլէրինին էօշրինէ միւսավի թէէմինաթ ագչէլէրի իլէ պէրապէր Մահլուլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէկի 1ինճի աէֆա օլարագ իլան օլունըր։

..2..3000 (1).—Մահմուտ Բաշատա Հաճի Քէօշէք մահալլէսինտէ Քիւրքճի խանընտա իչ խան ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 54 մէթրօ պիր գըթա արսանըն պիւթիւնի. միւնասիպ Հաճի Ահմէտ։

..3..4000.—Ագսէրայտա Փաշա Հասան Ալի մահալլէսինտէ Ճամի Շէրիֆ սօգագընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 67 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սոֆա վէ 1 գույույը միւշթէմիլ վէ շէհրի 110 զշ. քիրալը ախշապ պիր պապ մէնզիլին բուսպ հիսսէսի. Հաճի Օսման։

..65..2500.—Վէֆատա Մօլլա Խուսրէվ մահալլէսինտէ Գօֆաճըլար ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա մէպնի վէ շէհրի 80 զշ. քիրալը ախշապ պիր պապ գահվէ տիւքքեանը կէտիկինին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..1..8334.—Ագսէրայտա Փաշա Ծաճը Տէտէ մահալլէսինտէ Թայար Բաշա սօգագընտա տէրունընտա 1 պաղչէյի օտասը վէ 1 գույույը միւշթէմիլ վէ շէհրի 1000 զրշ. քիրալը թախմինէն վէ թէրպիէն 1900 մէթրօ պիր գըթա պօսթան կէտիկինին 42 հիսսէ իթիպարըյլա 10 հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..4..15000.—Գումգաբուտա Զամբըճ Ահմէտ Չէլէպի մահալլէսինտէ Արայըճ խանը սօգագընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա մէպնի 10 օտա վէ 3 սոֆա վէ 1 գույու վէ 20 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ նիմ քեարկիր պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..14..3330.—Խասքէօյտէ Քիրէմիտճի Ահմէտ Չէլէպի մահալլէսինտէ Բարմագ Գաբու սօգագընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 304 մէթրօ արսատա մէպնի 12 օտա վէ 2 սոֆա վէ 1 գույու վէ 1 սարնըճ վէ 232 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..12..9000.—Գալաթատա Հաճի Խոա մահալլէսինտէ Մահքէմէ Ալթը սօգագընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 22 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտայը միւշթէմիլ վէ շէհրի 120 զշ. քիրալը ախշապ պիր պապ տիւքքեան կէտիկինին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..41..2250.— Էտիրնէ Գաբուսընտա Գաարիյէի Աթիգ Ալի Բաշա մահալլէսինտէ Սարը Եանգօնիգօ սօգագընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 674 մէթրօ պիր գըթա արսանըն բուսպ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..7..10840. — Եէտի Գուլէտէ Իլեաս Չէլէպի մահալլէսինտէ բուժասիօն ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 367 մէթրօ արսատա մէպնի 9 օտա վէ 3 սոֆա վէ 1 գույու վէ 636 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ շէհրի 260 զրշ. քիրալը միւթէհամմիլ միւլքիյէ մախլուլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին անճագ մուայյէն վագֆ մահլուլինին պիւթիւնի. Էմին աղա։

..35..500.— Խօճա Բաշա մահալլէսինտէ Խօճա Բաշա ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 25 մէթրօ արսա տէրունինտէ պիր պարագալը միւշթէմիլ պիր գըթա արսանըն բուսպ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..5..3000.— Այա Սօֆիայի քէպիր գուրպինտէ Իսքէնտէր Փաշա մահալլէսինտէ Սուգ Չէշմէ եօգուշը ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 252 մէթրօ պիր գըթա արսանըն բուսպ հիսսէսի. Հաճի Օսման։

..11..3500.—Ֆաթիհտէ Բիրինճի Սինան մահալլէսինտէ Եէնի Չէշմէ սօգագընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 45 մէթրօ արսատա մէպնի 4 օտա վէ 2 սոֆա վէ 1 գույույը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..33..20000 (պէտէլը միւզայէտէսի 11000).—Զարշըի Քէպիրտէ Բէլլիտահճըլար խանը սօգագընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 6 մէթրօ արսատա մէպնի վէ շէհրի 90 զշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ տիւքքեանըն պիւթիւնի։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ
ՖՐԱՆՍԸԶ
ՔՕՍԹԱ ՎԱՓՕՐԼԱՐԸՆԸՆ
1891 ՏԷԿՏ. 24ՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ
ԵԷՆԻ ԹԱՐԻՖԱՍԸ

Աջիմէթ վէ ավտէթտէ Հավր իսքէլէսինէ ուղրամագ իւզրէ Լօնտրա իլէ Գարատէնիզ լիմանլարը արասընտա տօղրուտան տօղրույա իճրայի սէֆէր։

ՍԹԱՄՊՕԼ

Հէր բազար Լօնտրատան հարէքէթ իտէր։ Հէր ճումաա էրթէսի ագշամ ալաֆրա. սաաթ 4տէ Մարսիլեատան հարէքէթլէ գեկտ. 5տէն իթիպարէն Բիրէ, Իզմիր, Զանագ-Գալէ, Սթամպօլ թարիգիյլէ, վէ գեկտ. 12տէն իթիպարէն Գալամաթա, Շիրա, Զանագ-Գալէ, Սթամպօլ թարիգիյլէ կիտէր։ Իզմիրտէ Սուրիա խաթթը բօսթա վափօրլարըյլա թէսատիւֆ վուգու պուլուր։

Հէր բէնճշէնպէհ ագշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան Մարսիլեա, Հավր վէ Լօնտրայա հարէքէթ իտէր։ Դեկտ. 31տէն իթիպարէն պիր հաֆթա Զանագ Գալէ, Իզմիր վէ Բիրէ թարիգիյլէ, վէ դեկտ. 24տէն իթիպարէն օ պիր հաֆթա տա Զանագ Գալէ վէ Շիրա վէ Գալամաթա թարիգիյլէ կիտէր։

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ

Լօնտրատան կէլէն բօսթա վափօրլարը իշպու տօղրու սէֆէր։

Հէր 15 կիւնտէ պիր քէրրէ ճումաա էրթէսի ագշամ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ կիտէրքէն ավտէթտէ վէ կիտէրքէն ավտէթտէ Սամսուն, Քիրասօն, Թրապիզօն վէ Պաթում իսքէլէլէրինէ, վէ զայը մէմպուրի սուրէթտէ Ինէպոլու, Ֆաթսա, Օրտու, Սինոպ վէ Ինէպոլու իսքէլէլէրինէ ուղրար։ Պաթումտա վէ Սթամպօլտա չարշէնպէհ ագշամը միւվասէլէթ իտէր։

ՕՏԷՍԱ

Լօնտրատան վիւրուտ իտէն բօսթա վափօրլարը իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլունըր։

Սալը սապահ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէր, վէ չարշէնպէհ ագշամը Օտէսայա վասըլ օլուր։ Օտէսատան ճումաա էրթէսի ագշամը հարէքէթ իտուպ, բազար էրթէսի սապահը Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իտէր։

ԹՈՒՆԱ

Մէսաժըրի Մարիթիմ գումբանեասը Սթամպօլտան Մարսիլեայա իւճրէթլէրինի պէր վէճհը աթի թէնզիլ իթմիշտիր. Իինճի մէվգի՝ էտէմէլէ 225 ֆր. Իքինճի մէվգի էտէմէլէ 112½ ֆր. կիւվէրթէ էտէմէլէ 60 ֆրանգ։

Քէզա Մարսիլեա վէ Լիօնտա թէվազիւ իտէրէք իւզրէ Սթամպօլտան Բարիզէ գատար տօղրու պիլէթին ֆիյաթը 250 ֆր. տըր։

ԼԱՆՕԼԻՆ
ԹՈՒԱԼԷԹ ԳՐԷՄԻ
ԼԱՆՕԼԻՆ

ԲԷԹ ԵԱՐԱՐ Սէրթ վէ պըզարըմըշ էլլէրէ վէ չաթլամըշ էլ վէ տուտագլարըն էյլէշմէսինէ։

ԲԷԹ ՖԱՅՏԷԼԻ Եարա վէ սըյըրըմալարը թէմիզ սագլամագ վէ գուրութմագ իչիւն։

ԲԷԹ ԵԱՐԱՐ Տէրինին վէ խուսուսա քիւչիւք չօճուգլար տէրիսինին հիմայէ մուհաֆազասընա։

Պիւյիւք էճզաճըլարտա վէ էճզախանէլէրտէ պուլունըր։

Տէրսաատէթտէ աճէնթէ վէ վէքիլ Մ. Ս. ՖՐՈՒՀԼԻՍ

Գալաթատա Մէրթէպանի սօգագընտա Բրնաճեան խանընտա։

ՍՕՆ ՄԷԶԱՏ
վէ
ՊԻՕՅԻՔ ՍԱԹԸՇ

ԻՆԿԻԼԻԶ ՎԷ ՖՐԱՆՍԸԶ ՄԱՄՈՒԼԱԹԸՆՏԱՆ ՊԻՕՅԻՔ ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱ ՏԷՊՕՍԸ

Ա. ԳՕԳՕԼԱԹՕՍ

ԳԱԼԱԹԱՏԱ ԹՈՒՆԷԼ ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ Ն.° 28—30

Մ. Անթուան Գօգօլաթօս մաղազասընտա պուլունան հէր նէվի մանիֆաթուրա մամուլաթընը էլտէն չըգարմագ մագսատիյլէ, մամուլաթը մէզգիւրէյի մէվքի ֆիւռուխթա վազ իթտիկինի, վէ պու ֆիւռուխթ մուամէլէսինին մարտ 5|17տէն մայիս 5|17յէ գատար եալընըզ իքի այ միւտտէթ տէվամ իտէճէկինի միւթէաատտիտ միւշթէրիլէրինէ իլան իթմէյէ քէսպը ֆախր իտէր։

Իշպու մէզատ վէ սաթըշ եալէ հէր կիւն վուգու պուլան սաիր մէզատ վէ սաթըշլարտան օլմայըպ, ֆէվգէլատէ պիր վէճհլէ վէ ֆիաթը հագիգիյէ օլտուղընտան, ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ ՆԸՍԸՖԱ ՆԸՍԸՖԱ ԹԷՆԶԻԼ ԻՏԻԼՄԻՇ ՕԼԱՆ էնվաի չէշիտ մալլարտան լիւզումը միգտար միւպայէա իթմէլէրի էհալիյէ իխթար ու թավսիյէ օլունըր։

Մ. Ա. Գօգօլաթօսըն կիպի օլան մաղազասընտա աթիտէքի մալլար մէվճուտ տըր. Տէօշէմէլիք պիր խայլի չէշիտ գրէթօնլար իլէ միւսթէթէլիֆ գումաշլար, պէյազ վէ բէնքլի խամ վէ բամպուգ եօրղանլար, գատըն վէ էրքէք իչին էնվաի չէշիտ գալըմիլէր, արշըն-լը վէ չիֆթէ օլարագ բէրտէլիք պէյազ վէ գրէմ թիւլլէր, սուֆրա եօրղանլարը, էնվաի չէշիտ բէրտէլ պասմալար, մասամօլլար, գրուազէլէր, սէթրիգամլար, սաթէնլէր, իբէքլիլէր, խաթտալար վէ չարշաֆլար, գատընլար իչին եէնի մօտա գումաշլար, էլ վէ տիւզ բէշկիրլէրի վէ բէշթէմալլար, միւթէթէլիֆ սթօրլար, ալափրանկա խալըլար վէ զարիֆիմ վէ զարիֆիմ։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՍԻԳՈՒՐԹԱ
ՇԻՐՔԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՍԻ

20 սէֆէր 1310 վէ 2/14 օգոստոս 1892 թարիխլի Ֆէրմանը ալիշան մուճիպինճէ թէշէքքիւլ էյլէմիշ տիր։

Շիրքէթը մէզգիւրէ հարիգ վէ աէնիզ վէ հայաթ սիկուրթալարը մուամէլաթընը իճրա իտէր։

Իտարէխանէսի.— Տէրսաատէթտէ Գալաթատա Գարաքէօյտէքի Եէնի խան տախիլինտէ։

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ՎԷ ՇԻՐԷՔԵԱՍԸ
ՖԸՆԸՆԷԶ ՍԱՂԼԱԶԱՍԸ

Գուլեորտա Եէնիչէհիր Գուրըըքրօսա Քէրէք պէյ խանընտա Նումէրօ 1, 2, 3

Մուամէլէյէ իմթիյազը Ինկիլթէրրանըն Շէֆիլտ շէհրինտէ «Ծօն Նօվիլ վէ մախտումլարը» ֆապրիգասընտա իմալ վէ իմթիյազը մարգասը պէրվէճհը զիր իշարէթ օլունան չագը՝ պազը քէսան թարաֆընտան թագլիտ իտիլմէքտէ օլուպ, Ինկիլիզ հըրսըֆաթը օգույամայանլար թարաֆընտան տախի ալընըպ մէզգիւր ֆապրիգանըն գըմէթլի չագըլարընըն չէօհրէթի զըըլիմզտա տըր։

Ծօն Նօվիլ վէ մախտումլարը ֆապրիգասընտա իմալ օլունան էշեա իւզէրինտէ իշպու ալէամէթը մախսուսէ մէվճուտ օլտըղընտան, թագլիտինտէն սագընըլմասը իչիւն չագը, ուսթուրա վէ զալէմթրաշ վէ մազաս իւզէրինտէ եաղըլան մարգա վէ Ինկիլիզճէ հուրուֆաթա տիգգաթ օլունմալը տըր։

Իշպու ֆապրիգա՝ 1700 սէնէսի նիսանընըն 26 նճը կիւնիւ քիւշատ օլունմըշ տըր։

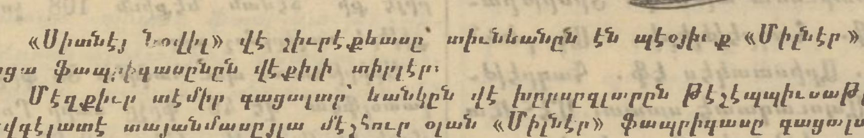

«Սիտնէյ Նօվիլ» վէ շիւրէքեասը՝ ունվանըն էն պէյօղլու «Միլնէր» նամ տիմէր գասա ֆապրիգասընըն վէքիլի տիրլէր։

Մէզգիւր տէմիր գասալար՝ եանկըն վէ խըրսըզլարըն թէշէպպիւսաթընա գարշը ֆէվգէլատէ սալապէթը նիհայէթ օլան «Միլնէր» ֆապրիգասը գասալարընըն նէ տէրէճէլէրտէ միւքէմմէլ պուլունտուղը միւթալիաթ չահատէթինտէ գալէպ իտէճէն ճուբէ իսպաթ օլունաճագ տըր։

«Սիտնէյ Նօվիլ վէ շիւրէքեասը» Ինկիլիզ մաղազասընտա, ալթա ճէնտան գաշըգլար, չաթալ վէ պըչագ վէ էտէմալի սուֆրա թագըմլարը, արժան բըչագտան չաթալ վէ գաշըգլար պուլունտուղը կիպի, տէյիրմէն գահվէլէրի վէ տէյիրմէն չէքիճլէրի, սուֆրայա մախսուս լամպալար վէ սալօնլարա թաալիգ օլունըր սաաթ լամպալար վէ սաքէրիյէ վէ պահրիյէյէ մախսուս տիւրպիւնլէր վէ էլճէկէր վէ գօրէա մաքինալարը վէ սաիրէ ֆիւռուխթ օլունըր։

Էչեաի մէզգիւրէ իչիւն թաշրատան վուգու պուլան սըբարըշլաթ՝ քէմալը սիւրաթլա վէ սուրէթը մէմնունիյէթպէխշատէ իճրա օլունըր։

ԱՆԳԻՐԸ

ԷՕՄԻՒՐ ՎԷ ԻՅՐԱՏ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՎԻԷՆՆԱՏԱ 1858ՏԷ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

	Ֆրք. ՍՆՏ.
Քէֆալէթ ագչէսի 1889 գեկտ. 31տէ	91,706,957.75
1890տա սիկուրթա իտիլէն մէպալիղին եէքիւնի	28,633,360.
» թէէտիյէ օլունան զարար ու զիյանըն եէքիւնի	1,234,743.
1871—90տա թէէտիյէ օլունան մէպալիղին եէքիւնի	164,760,218.

Վէֆաթընտա վէրէսէսինէ իքրամիյէ վէրիլմէք իւզրէ քէնտիյի սիկուրթայա գօյանլարա թէէտիյէ օլունան թէմէթթիւաթ (պէնէֆիս)՝ սէնէվի ալընան իւճրէթլէրին 100տէ 25ինէ պալիղ օլմըշ տըր։

Պիր միւտտէթը մուայյէնէտէ պէրհայաթ գալմագ իւզրէ քէնտիյի սիկուրթայա գօյանլարա թէէտիյէ օլունան թէմէթթիւաթ՝ սիկուրթա իտիլէն մէգտարը սէրմայէլէրին 100տէ 41 պուչուղընա պալիղ օլմըշ տըր։

«ԱՆԳԻՐԸ» սիկուրթա գումբանեասընըն պաշլըճա չէրաիթի պէրվէճհը աթի տիր.

1.—Վէֆաթ վուգուընտա իքրամիյէ ալմագ իչիւն սիկուրթա. Մէսէլա,

35 եաշընտա օլան պիր քիմսէ՝ վէֆաթընտան սօնրա վէրէսէսինէ 10000 ֆրանգլըգ պիր սէրմայէ թէէտիյէ օլունմագ վէ միւտտէթը հայաթընտա տա քէնտիսինի թէմէթթիւաթ ախզընա հագգը օլմագ իւզրէ սէնէվի 291.70 ֆրանգ իւճրէթ թէէտիյէ իտէր։

2.—Պիր միւտտէթը մուայյէնէտէ պէրհայաթ գալմագ իւզրէ սիկուրթա (չօճուգլարա սէրմայէ իչիւն թախսիսաթ, տօթասիօն)։ Մէսէլա,

Սէնէվի 320.30 ֆրանգլըգ պիր իւճրէթ վէրիլտիկի հալտէ, պիր եաշընտա իքէն սիկուրթա իտիլէն պիր չօճուգ 20 եաշընը պիթիրտիքտէ, 10000 ֆրանգլըգ պիր սէրմայէ քէսպը րութիհգագ իտէճէք վէ Գումբանեանըն թէմէթթիւաթընտան 100տէ 85ինէ հիսսէտար օլաճագ տըր։

Չօճուգլարա սէրմայէ թախսիսաթը (տօթասիօն) իչիւն սիկուրթայա եազըլանլարըն թէմէթթիւաթ հիսսէսի՝ օրթա հիսապլա 100տէ 30 օլմըշ վէ 100տէ 41 պուչուղա գատար չըգմըշ տըր։ Պու հիսապճա մէրգում սիկուրթայա եազըլանլար՝ պէհէր 1000 ֆրանգ իչիւն 415 ֆրանգ տա թէմէթթիւ ալմըշլար տըր։

Գարշըլըգ ճիւզի պիր սիկուրթա իւճրէթի թէէտիյէ օլունուրսա թագտիրատ, վէֆաթընտա վէրէսէսինէ իքրամիյէ վէրիլմէք իւզրէ քէնտիյի սիկուրթայա գօյանլարըն վէրմէլէրի իւճրէթլէր տախի թէէմինաթ թահթընա ալընապիլիրլէր։

Պըլճիքամէ սէարրիֆը Թահսիլիյէ՝ պալէսատէ մուհարրէր իւճրէթլէրէ տախիլ օլուպ, պունտան մաատա գումբանեա՝ տիկէր պիր չօգ գումբանեալար կիպի Շարգտա զարար ու զիյանլար իչիւն ֆազլա բէսմ ալմազ իմիշ։

Միւֆէթթիշը ումումի
Ն. Եուզպէեան

Պըլճիքամէ մալիւմաթ իչիւն Տէրսաատէթտէ ումումի աճէնթէ Մ. ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻՒ միւրաճաաթ օլունա։

Գումբանեանըն իտարէխանէսի՝ Պէյօղլունտա Թիւնէլ մէյտանընտա Մայէր մաղազասընըն իքինճի գաթընտա տըր։

Գումբանեանըն պանքէրի Մ. Ս. Ալլէր տիր։